

بانكداری با هوش مصنوعی

علی نظافتیان
پژوهشگر حقوق بانکی
واقعیّت را نمی‌توان انکار کرد. در حال حاضر، هوش مصنوعی در بیشتر جنبه‌های زیست جمعی، حضوری فراگیر و موثر دارد. آسان‌سازی زیست فردی و جمعی شاید مهمترین ویژگی هوش مصنوعی باشد. می‌توان گفت، هوش مصنوعی، زندگی آدمیان را راهبری می‌کند. پیشرفت هوش مصنوعی نیز ایستایی ندارد و تقریباً بی‌انتهاست. اینکه پایان مداخله هوش مصنوعی در زیست جمعی و فردی آدمیان در نهایت به کجا ختم خواهد شد، نامشخص است. باید منتظر آینده ماند. اما به‌هرتقدیر، حضور هوش مصنوعی در تمامی جنبه‌های زندگی، مشهود است و قابل‌انکار نیست. بدین ترتیب، پرسش پیش رو آن است: آیا هوش مصنوعی در صنعت بانکداری نیز کاربرد دارد؟

پاسخ مثبت است. صنعت بانکداری به دلیل سروکار داشتن با منابع عظیم مالی و اعداد و ارقام و محاسبات پیچیده مالی، نمی‌تواند نسبت به استفاده از هوش مصنوعی در بانک‌ها بی‌تفاوت باشد. چاره‌ای نیست جز آنکه بانکداری ایرانی نیز حضور این پدیده علمی قرن بیست و یکم در صنعت بانکداری را پذیرا باشد و از آن استفاده کند، اما هوش مصنوعی در چه زمینه‌هایی می‌تواند بانکداران را کمک کند؟

ادامه در همین صفحه

قائم‌مقام بانک مرکزی در این زمینه، گفته است: «براساس قانون جدید بانک مرکزی، در حوزه نظام‌های پرداخت، تغییر نگرش سیستمی به نگرش زیست‌بومی و اکوسیستمی ایجاد شده است. بانک مرکزی از توسعه کسب‌وکار و حضور مداخله‌مند متقاضیان فعالیت در این حوزه حمایت می‌کند و براین‌اساس، شرکای جدید امکان همکاری با بانک‌ها و شبکه بانکی را خواهند یافت و می‌توانند فعالانه کسب‌وکار خود را توسعه دهند.» همچنین معاون توسعه مدیریت و منابع بانک مرکزی، درباره استفاده از هوش مصنوعی در بانکداری، گفته است: «بانکداری هوشمند با استفاده از فناوری، کاهش هزینه‌های عملیاتی را به دنبال داشته و تجربه بهتری را برای مشتریان فراهم می‌کند، ضمن اینکه کارایی بانک‌ها را هم افزایش می‌دهد.»

اهالی رسانه نیز در مورد کاربرد هوش مصنوعی در صنعت بانکداری، گفتند: «در بانکداری، اولین کاربردهای هوش مصنوعی، موفقیت‌آمیز بوده است، بااین‌حال، هوش مصنوعی عمدتاً در بانکداری سرمایه‌گذاری و خدمات پشتیبانی بدون تماس با مشتری اعمال می‌شود. هوش مصنوعی در بانکداری تجاری با تمرکز بر تعامل با مشتری تاکنون توجه را به خود جلب کرده است. معرفی هوش مصنوعی در بانکداری تجاری، می‌تواند فرآیندهای تجاری و تعاملات با مشتریان را تغییر دهد و از آن‌ها به نفع مشتریان منجر شود. هوش مصنوعی می‌تواند فرآیندهای تجاری و معاملات با مشتریان را تغییر دهد و از تعداد شعب بانک‌ها بکاهد و هزینه‌های عملیاتی آنها را کاهش دهد. یافته‌ها نشان می‌دهد که با استفاده از هوش مصنوعی، بانک‌های تجاری می‌توانند ضررهای وام‌دهی را کاهش دهند، امنیت در پرداخت‌ها را افزایش دهند، کارهای مرتبط با انطباق را خودکار کنند و هدف‌گیری مشتری را بهبود بخشند.» بانک مرکزی انگلستان در زمینه کاربرد هوش مصنوعی در بانک‌های انگلیس، گفته است: «استفاده از هوش مصنوعی در خدمات مالی بریتانیا در طول چند سال گذشته، چه از نظر تعداد و چه از نظر انواع موارد استفاده، افزایش یافته است. اگرچه هوش مصنوعی، مزایای زیادی از جمله بهبود کارایی عملیاتی و ارائه خدمات شخصی‌سازی‌شده به مشتریان دارد، اما می‌تواند چالش‌هایی را برای ایمنی و سلامت شرکت‌ها، رفتار منصفانه با مصرف‌کنندگان و ثبات سیستم مالی ایجاد کند؛ بنابراین مهم است که بانک و FCA، ثبات درستی از قابلیت‌ها، توسعه، استقرار و استفاده از هوش مصنوعی در خدمات مالی بریتانیا داشته باشند. بانک و FCA، طیف وسیعی از کارها را با هدف افزایش درک ما از استفاده از هوش مصنوعی در خدمات مالی بریتانیا و پیامدهای آن انجام داده‌اند.» درهرحال، به نظرهم هوش مصنوعی می‌تواند در زمینه‌های زیر همیار هوشمند بانکداران باشد.

اول: تقویت امنیت سایبری بانک‌ها و شناسایی پولشویان

فرصت امروز

برای کسب وکار آفرینی

بسته‌های حمایتی هم بازار سرمایه را نجات نداد

۳ سناریوی احتمالی بورس

بانكداری با هوش مصنوعی

بانک‌ها را ندانسته باشند؛ نه آنکه به همراه هک، کل «کب آپ سیستم» نیز نابود و از دسترس خارج شود و چاره‌ای جز وارد کردن دستی اطلاعات به سیستم باقی نماند! طبعاً استفاده از هوش مصنوعی قدرتمند، می‌تواند سیستم‌های بانکی را به نحوی موثر و کارا، نفوذناپذیر سازد و حتی با تحلیل مبدأ و منشأ وجوه واریزی به بانک‌ها، منشأ پول‌های آلوده را شناسایی کنند و امکان پولشویی در بانک‌ها را تقریباً از بین ببرند. همچنین در حال حاضر، هوش مصنوعی قادر است مشخصات هویتی مشتری و میزان تراکنش‌های بانکی او را شناسایی و احراز هویت کند. لذا دیگر نیاز به حضور فیزیکی مشتری در شعب بانک نخواهد بود. در نتیجه، استفاده بهینه از هوش مصنوعی در صنعت بانکداری، می‌تواند هزینه‌های عملیاتی بانک‌ها را کاهش دهد، افزون بر آن، هوش مصنوعی می‌تواند همواره و بدون توقف، کلیه رویدادهای مالی شعب بانک‌ها را تحت نظارت قرار دهد و تراکنش‌های غیرمجاز را از تراکنش‌های مجاز در سیستم بانکی، تشخیص داده و به موقع هشدارهای لازم را به سیستم‌های نظارت و بازرسی بانک‌ها بدهد تا اقدامات لازم بانکی و امنیتی را انجام دهند و از خروج منابع متعلق به بانک و سپرده‌گذاران با پولشویی با سوءاستفاده از سیستم بانکی جلوگیری کنند.

دوم: اعتبارسنجی مشتریان بانک‌ها

اعتبارسنجی، یکی از اصول اساسی تعامل با مشتری و برخورداری او از تسهیلات و اعتبارات بانکی است. از موارد کاربرد هوش مصنوعی در سیستم بانکی، کمک به اعتبارسنجی علمی مشتری و تشخیص رتبه اعتباری اوست. پرداخت وام و تسهیلات بانکی با اعتبارسنجی صحیح و تعیین رتبه اعتباری مشتری متقاضی تسهیلات، یکی از وظایف اصلی سیستم بانکی است. تا آنجایی که اطلاع داریم، در حال حاضر نظام اعتبارسنجی بانک‌های ایرانی غالباً همان نظام سنتی است؛ یعنی تجزیه‌وتحلیل داده‌های مالی و اجتماعی مشتری توسط رایانه‌ها با کاربری کارشناسان متخصص بانکی و در نهایت، تشخیص رتبه اعتباری او برای دریافت تسهیلات و خدمات بانکی. اما نیاز سیستم بانکی برای ارزیابی اعتباری مشتری، بیش از اینهاست. بانک‌ها برای اعتبارسنجی مشتری، نیازمند شناخت کافی از وضعیت مالی مشتری در بانک‌های مختلف، تجربه و تحلیل رفتار بانکی وی و در نهایت، احراز توانایی مالی و تعهد عملی او برای پرداخت اصل و سود تسهیلات در موعد مقرر هستند. همچنین بانک‌ها باید قادر باشند وضعیت مالی متقاضی تسهیلات را دقیق ارزیابی کنند و با تحلیل صحیح و پیش‌بینی رفتارهای مالی وی با بانک در آینده، خود را با مطالبات معوق و غیرقابل‌وصول مواجه نسازند. در چینی وضعیت، مدیران بانک به راحتی می‌توانند در مورد پرداخت یا عدم پرداخت تسهیلات و اعتبارات مورد درخواست مشتری، تصمیم بگیرند. افزون بر آن، هوش مصنوعی خیلی راحت

حذف ۴ صفر از پول ملی؛ راهکار ویتربنی یا ریشه‌ای؟

در شاخص‌های کلان خواهد داشت. در این راستا می‌توان سه دلیل اصلی برای حذف صفرها از پول ملی، متصور بود: اول، سادگی در ثبت و ضبط ارقام؛ با توجه به تورم چند دهه گذشته، قیمت‌ها به‌صورت اسمی بسیار بالا رفته‌اند و این موضوع ثبت، گزارش و تحلیل صورت‌های مالی را دشوار کرده است. حذف صفرها موجب می‌شود محاسبات و گزارش‌های رسمی با ارقام کوچک‌تر انجام شود، که هم فهم آنها ساده‌تر است و هم نگهداری و ثبت دقیق‌تر می‌شود. دوم، احیای نقش اسکناس و سکه (مسکوکات): به دلیل

نفت و طلا، خلاف جهت یکدیگر حرکت کردند

تشدید رکود و کاهش تقاضا در بازار طلا

در پایان هفته گذشته، قیمت جهانی نفت با رشد قابل توجه به بالای ۷۰ دلار رسید و در مقابل، اونس جهانی طلا در مسیر اصلاح حرکت کرد. قیمت طلای سیاه در حالی تا محدوده ۷۱ دلار افزایش یافت که این رشد قیمت، منعکس‌کننده افزایش نگرانی‌های منطقه‌ای بود. اونس جهانی طلا نیز در خلاف جهت دلار، کاهش یافت و حمایت ۳۳۰۰ دلار را از دست داد. قیمت دلار تهران هم در...

افول صنایع پیشرفته در اقتصاد ایران چگونه رخ داد؟

چرخه معیوب صنعت

فرصت امروز: بررسی تحولات شاخص‌های مختلف نوآوری، پیچیدگی و رقابت‌پذیری در بخش صنعت، نشان می‌دهد روند صعودی اغلب شاخص‌ها تنها تا پایان دهه ۱۳۸۰ ادامه داشته و اقتصاد ایران به صورت کلی و بخش صنعت به صورت عمومی در حال حرکت به سمت پیچیده‌تر شدن و استفاده بیشتر از فناوری بوده است. با این حال، از سال‌های ابتدایی دهه ۱۳۹۰ با شروع تحریم‌های اقتصادی از یکسو و خلأ سیاست‌های مناسب توسعه صنعتی از سوی دیگر، روند ارتقای فناوریانه در بخش صنعت متوقف شده و اقتصاد ایران در وضعیتی کمابیش ثابت باقی مانده و حتی در برخی از شاخص‌ها، حرکتی رو به عقب از خود نشان می‌دهد. فقدان ثبات اقتصادی در بخش صنعت و تحولات کلان کشور، فضای نامناسبی را برای صنایع کشور ایجاد کرده است که باعث شده اولویتهای کارآفرینان و صاحبان صنایع بیش از اینکه نوآوری، توسعه فعالیت‌ها و افزایش توان رقابت باشد، بیشتر معطوف به حفظ عملکرد موجود بنگاها باشد. با این وجود، با توجه به ظرفیتهای اقتصاد ایران، سیاستگذاری‌های مناسب می‌تواند تا حدی این روند را اصلاح کند. در این زمینه، مرکز پژوهش‌های مجلس در گزارشی به «بررسی وضعیت صنعت در ایران از منظر پیچیدگی و شاخص‌های نوآوری» پرداخته و از «توجه جدی به سیاست‌های رقابتی جهت افزایش تقاضا برای فناوری و نوآوری» و...

۲

چرا بازنشستگی پیش از موعد این‌همه گسترش یافته و آیا نظام رفاهی تاب می‌آورد؟

بار مالی بازنشستگی زود هنگام

۳

مدیریت و کسبوکار

ایران و بحران مدیریت انرژی

در طول بیش از دو دهه گذشته، از سال ۱۳۸۱ تاکنون، صنعت برق ایران با یک چالش اساسی مواجه بوده است: کمبود سرمایه‌گذاری برای نوسازی و نگهداری زیرساخت‌ها. برآوردها نشان می‌دهد که تنها برای اورهال و حفظ تجهیزات موجود، بیش از ۱۰۰ میلیارد دلار سرمایه نیاز بود، اما این بودجه هرگز به‌طور کامل تأمین نشد. امروز در سال ۱۴۰۴، نتیجه این غفلت را به وضوح می‌بینیم: شبکه‌ای فرسوده، قطعی‌های مکرر برق و صنایعی که با اختلال جدی در تولید روبه‌رو هستند، اما چرا چنین شد؟ این وضعیت چه پیامدهایی برای کشور دارد؟ و آیا می‌توان آن را تنها به تحریم‌ها یا کمبود بودجه تقلیل داد یا باید به دنبال ریشه‌های عمیق‌تری در ساختار مدیریتی و فرهنگ سازمانی حکم بر نهادهای دولتی و شبه‌دولتی گشت؟ یکی از اصلی‌ترین دلایل این بحران، نگاه بلندمدت در مدیریت منابع انرژی...

۸

خواهد شد، اما موضوع به همین سادگی هم نیست. تسهیلات تکلیفی، همراه با تسهیلات فرمایشی، از جمله عوامل مؤثر در افزایش مطالبات معوق بانک‌هاست؛ بنابراین در مرحله بررسی درخواست تسهیلات و اعتبارات، هوش مصنوعی می‌تواند به بانک‌ها کمک کند تا در آینده، کمتر با مطالبات معوق وصول‌نشده مواجه باشند، اما در مرحله وصول مطالبات، هوش مصنوعی در صورت دسترسی به سامانه‌های مربوطه به راحتی می‌تواند اموال متعلق به بدهکاران بانکی را شناسایی کند تا مأمورین وصول مطالبات، مشکلی در زمینه شناسایی اموال بدهکاران بانکی نداشته باشند.

هفتم؛ در خدمت شورای هماهنگی و کانون بانک‌ها
در بخش دولتی، «شورای هماهنگی بانک‌های دولتی» و در بخش غیردولتی، «کانون بانک‌ها و موسسات اعتباری خصوصی» در واقع، اتاق فکر سیستم بانکی کشور باید باشند تا فعالیت‌های بانکی بانک‌ها را راهبری کرده و امکان بومی‌سازی و اجرای صحیح مصوبات بانک مرکزی در شبکه بانکی کشور را فراهم آورند. به نظر، هوش مصنوعی می‌تواند این دو نهاد مرجع بانکی را در امر آموزش کارکنان و تعلیم مدیران شبکه بانکی کشور و تجزیه و تحلیل صحیح رویدادهای بانکی، کمک کند؛ حتی با تجزیه‌وتحلیل عملکرد هر بانک، میزان التزام آن بانک به مصوبات بانک مرکزی یا مصوبات «کانون بانک‌ها» یا «شورای هماهنگی بانک‌های دولتی» را دقیقاً ارزیابی نماید. کمی سرمایه‌گذاری و آموزش در این زمینه لازم است.

در مجموع، در مورد کاربرد هوش مصنوعی در بانکداری ایرانی، باید بدین نکته توجه داشت که تحقق این امر، نیازمند تأمین زیرساخت‌های فنی (ساخت‌افزاری و نرم‌افزاری) و ارتباط اطلاعاتی همه بانک‌ها با یکدیگر و مهمتر از آن، تأمین نیروی انسانی کارشناس و متخصص فناوری در بانک‌ها و ارج نهادن به آنهاست. اینکه با رفتار نامناسب مدیریتی، موجبات آزردهی خاطر و دلخوری کارشناسان متخصص فناوری سایر رشته‌های بانکی و خروج نیروهای متخصص فلأوا از بانک‌ها را فراهم آوریم، مانند آن است که سیستم بانک را برای هک‌شدن مهیا کرده‌ایم. طبعاً در این رهگذر، رسیدن به مقصد و نهادینه‌سازی کاربرد هوش مصنوعی در عملیات بانکی، نیازمند آموزش مستمر اصول و مبانی هوش مصنوعی و نحوه کار آنها به مدیران و کارشناسان بانکی است. تا این نیازمندی‌ها تأمین نشود، استفاده از هوش مصنوعی در صنعت بانکداری داخلی در حد شعار، باقی خواهد ماند. ضمن آنکه افراط در این زمینه و استفاده حساب نشده از هوش مصنوعی در عملیات بانکی ممکن است نتیجه عکس دهد. احتیاط در مورد نحوه و میزان استفاده از هوش مصنوعی در عملیات بانکی و همچنین هماهنگی و ابتکار عمل بانک مرکزی در این زمینه، ضروری است.

می‌تواند مدارکی را که مشتری در اختیار بانک برای اعتبارسنجی می‌گذارد، راستی‌آزمایی کند و اصالت آنها را تشخیص دهد؛ درحالی که تشخیص این موضوع توسط نیروی انسانی غیرمتخصص بانک‌ها، بسیار مشکل و تقریباً غیرممکن است.

سوم؛ سنجش ریسک عملیات بانکی

یکی از مهمترین وظایف بانک‌ها، تشخیص میزان ریسک عملیات مختلف بانکی است. تشخیص میزان ریسک عملیات بانکی موردنظر به مدیریت بانک، کمک خواهد کرد تا در مورد هر عملیات بانکی با چشم‌پاز، تصمیم بگیرد و سرمایه خود و مشتریان را در عملیات کم‌پزدها هزینه نکند؛ به‌عنوان مثال، اگر بانک تصمیم بگیرد که تسهیلات قابل‌پرداخت خود را به سوی تقویت بخشی از صنعت (مثلاً صنعت اوتومبیل و لوازم یدکی) هدایت کند و در این صنعت سرمایه‌گذاری و مشارکت نماید، هوش مصنوعی می‌تواند با تجزیه‌وتحلیل وضعیت بازار و داده‌های بانک، ایده‌های مناسبی به مدیران برای سرمایه‌گذاری موردنظر ارائه دهد.

چهارم؛ خدمات خودکار به مشتریان بانک‌ها

در حال حاضر، هوش مصنوعی در توسعه چناب‌ها و دستیارهای صوتی برای پاسخ‌گویی به سوالات مشتریان، گرفتن درخواست‌ها و انجام عملیات ساده، مانند انتقال وجه، استعلام موجودی و... بسیار مؤثر است.

پنجم؛ تجزیه‌وتحلیل داده‌های مالی بانک‌ها

داده‌های مالی بانک‌ها، به‌ویژه بانک‌های تجاری بزرگ، بسیار وسیع و انبوه است. تجزیه و تحلیل این داده‌های مالی به روش سنتی، امکان پذیر نیست و بروز خطا در این گونه تجربه و تحلیل‌های سنتی، دور از انتظار نخواهد بود. هوش مصنوعی می‌تواند به روشی سریع و مطمئن، داده‌های بانک را تجزیه‌وتحلیل کرده و میزان سود قابل‌پرداخت به سپرده‌گذاران و سهامداران را دقیقاً تعیین نماید؛ به‌عنوان مثال، اگر بانک تصمیم بگیرد که سود سپرده‌های بانکی را به روش مامشار یا روزشمار، محاسبه و پرداخت نماید، هوش مصنوعی می‌تواند تشخیص دهد کدام روش فقط به نفع بانک و کدام روش به نفع هم بانک و هم مشتری است و آیا روش پیشنهادی هوش مصنوعی، ماندگاری سپرده مشتریان را به همراه خواهد داشت یا خیر.

ششم؛ کمک به وصول مطالبات معوق

در صنعت بانکداری، پذیرفته شده که اگر در مرحله پرداخت تسهیلات و اعتبارات بانکی، کارها براساس اصول صحیح بانکی انجام گیرد، اعتبارسنجی مناسب صورت بگیرد و تسهیلات و اعتبارات براساس رتبه اعتباری مشتری پرداخت شود، در این صورت، جز در موارد استثنائیی، ریسک نکول مشتری از پرداخت مطالبات بانک به حداقل خواهد رسید و بانک به میزان کمتری با مطالبات معوق روبه‌رو

افزایش چشمگیر قیمت‌ها، اسکناس و به‌ویژه سکه‌ها تقریباً از گردش اقتصادی خارج شده‌اند. هرچند با توسعه بانکداری الکترونیک، نقش پول نقد در معاملات کمتر شده است، اما همچنان در برخی مبادلات روزمره کاربرد دارد. حذف صفر می‌تواند زمینه‌ای برای بازگشت نسبی سکه‌ها و اسکناس‌های با ارزش پایین به چرخه اقتصاد فراهم کند.

سوم؛ تأثیرات روانی: برخی معتقدند حذف صفرها می‌تواند آثار روانی مثبتی در جامعه ایجاد کند؛ مثلاً مردم احساس کنند ارزش پول افزایش یافته است. با این حال، این دیدگاه

چندان قابل اتکا نیست؛ زیرا مردم به‌سرعت متوجه می‌شوند که قدرت خریدشان تغییری نکرده و این اصلاح صرفاً اسمی و ظاهری است. به‌طور کلی، این تغییر تأثیری به تورم یا رشد اقتصادی ندارد. تورم تحت تأثیر عوامل ساختاری و بنیادین قرار دارد که همچنان در اقتصاد ایران فعالند. حذف صفر، نه سیاست پولی مؤثری است و نه راهکاری برای کنترل تورم، بلکه تنها یک اصلاح شکلی در واحد پول ملی، محسوب می‌شود که بیشتر جنبه حسابداری و تسهیل در نگارش و خوانش اعداد دارد.

نگاه

آیا سیاست می‌تواند اقلیم را نجات دهد؟

هنر ممکن‌ها به روایت «اکونومیست»

هفته‌نامه «اکونومیست»، سرمقاله این هفته خود را به موضوع مبارزه با تغییرات اقلیمی و دشواری‌های آن، اختصاص داده است و می‌گوید: کشورهای غربی از اهداف خود برای کاهش انتشار گازهای گلخانه‌ای، عقب‌نشینی می‌کنند و برخی از رأی‌دهندگان تصور می‌کنند که هزینه این اقدام بسیار بالاست و یا باید به دوش دیگران بیفتند.

به نوشته «اکونومیست»، مهار تغییرات اقلیمی هرگز کار آسانی نبوده است؛ چراکه نمی‌توان تعادل بنیادی انرژی یک سیاره را یک شبه تغییر داد؛ همچنین نمی‌توان یک اقتصاد مبتنی بر سوخت فسیلی را بدون اعتراضات سیاسی خشن جایگزین کرد. این مشکل امروزه بسیار دشوار به نظر می‌رسد. کشورهای غربی از اهداف خود برای کاهش انتشار گازهای گلخانه‌ای، عقب‌نشینی می‌کنند و برخی از رأی‌دهندگان فکر می‌کنند که هزینه آن بسیار بالاست یا باید به دوش دیگران بیفتد. این در حالی است که توانایی فنی جهان برای کربن زدایی از بخش بزرگی از اقتصادش هرگز بهتر از این نبوده است. هزینه انرژی پاک در حال کاهش است و تقاضا برای آن روز به روز افزایش پیدا می‌کند. مشکل در واقع، سیاست است؛ بسیاری از مردم هنوز باور ندارند که اهداف سختگیرانه آب‌وهوایی به نفع خودشان است یا برای دیگران سودمند خواهد بود. برخی فکر می‌کنند که احمق فرض می‌شوند و برای اهداف بد، پول خوبی پرداخت می‌کنند؛ درحالی که مردم در کشورهای دیگر، کربن تولید می‌کنند و به این کار آنها می‌خندند. دیدن چین همیشه قدرتمندتر که بیشتر از مجموع اروپا و ایالات متحده آمریکا کربن منتشر می‌کند، رأی‌دهندگان غربی را به جوش و خروش می‌آورد.

از منظر «اکونومیست»، رسیدن به صفر خالص (به این معنا که هر اندازه گاز گلخانه‌ای تولید می‌شود از جو خارج شود)، در آینده نزدیک، مستلزم کاهش سریع، عمیق و دردناک انتشار گازهای گلخانه‌ای در سطح جهان است. برای کشورهای که هنوز هیچ کاهش‌ی در انتشار این گازها نداشته‌اند، کاهش‌های شدید باید خیلی زود آغاز شود. در بسیاری از موارد، چنین سناریوهایی به سختی به لحاظ فیزیکی قابل تصور است، چه رسد به اینکه از نظر سیاسی شدنی باشد.

اگر هدفی آنقدر سخت باشد که نتواند رضایت عمومی را جلب کند باید تغییر کند. به جای کنار گذاشتن کامل اهداف سختگیرانه، بهتر است راه‌هایی پیدا شود که به تدریج بیشتر جنبه راهنما پیدا کنند. البته مقاومت‌هایی در این مسیر به وجود خواهد آمد؛ مخصوصاً از سوی کسانی که معتقدند همه مشکلات با «اراده سیاسی بیشتر» قابل حل خواهد بود، اما همان‌طور که «تو فو» بیسمارک، سیاستمدار مشهور آلمانی اشاره می‌کند، «سیاست، هنر ممکن‌ها است». برخی از سیاستمداران این مسئله را درک می‌کنند؛ «مارک کارنی»، نخست وزیر کانادا می‌داند که در بسیاری از موقعیت‌ها، کارآمدترین راه برای کاهش انتشار گازهای گلخانه‌ای، مالیات بستن بر آنهاست، اما بسیاری از رأی‌دهندگان از چنین مالیات‌هایی متنفر هستند، بنابراین او به سرعت جنبه‌هایی از طرح قیمت‌گذاری کربن کانادا را که مستقیماً بر رأی آنها تاثیر می‌گذارد، لغو کرده است.

بسیاری از دولت‌ها به جای دریافت هزینه برای آلودگی، برای جلوگیری از آن یارانه پرداخت کرده‌اند. برخی از یارانه‌ها ثمر داده‌اند؛ افزایش تقاضا، چرخش‌ای از افزایش تولید و کاهش قیمت را به حرکت درآورده است که باعث شده تا انرژی‌های بادی، خورشیدی و باتری‌ها در دسترس‌تر و ارزان‌تر شوند. اکنون هزینه‌ها آنقدر کاهش پیدا کرده‌اند که حتی در صورت نبود محرک‌های تقاضا، باز هم روند نزولی خواهند داشت. این امر کم و بیش تضمین می‌کند که میزان کربن‌زدایی در هر صورت افزایش خواهد یافت، با این حال، یارانه‌ها همچنان بازارها را مختل می‌کنند و کاهش انتشار گازهای گلخانه‌ای را با هزینه‌ای بیشتر، نسبت به روشی که معمولاً قیمت‌گذاری کربن به همراه دارد، محقق می‌سازند. بنابراین منطقی است که در مواقعی که از نظر سیاسی امکان‌پذیر است، برای انتشار آینده‌ها هزینه دریافت شود. دولت‌ها همچنین باید بسیاری از یارانه‌هایی را که به اقلیم آسیب می‌زنند، همانند یارانه‌هایی که همچنان به سوخت‌های فسیلی تعلق می‌گیرد، حذف کنند.

به نظر می‌رسد ایالات متحده آمریکا تا زمانی که «دونالد ترامپ» در رأس امور باشد، نقشی غیرمعمول ایفا خواهد کرد. برخی از فناوری‌های نوپدیدبخش انرژی پاک، مانند زمین‌گرمایی پیشرفته و احتمالاً حتی همجوشی هسته‌ای، اکنون از حمایت هر دو حزب دموکرات و جمهوریخواه برخوردارند، اما جنگ «ترامپ» علیه اقدامات اقلیمی، این کشور را در وضعیت بدتری قرار خواهد داد. در زمان افزایش تقاضای انرژی، که بخشی از آن برای تقویت هوش مصنوعی مورد نیاز است، قیمت‌ها افزایش خواهند یافت و تلاش‌ها برای ایجاد یک صنعت انرژی‌های تجدیدپذیر آمریکایی برای رقابت با چین، از بین خواهد رفت.

رای‌دهندگان در همه جا پاکیزگی را به آلودگی ترجیح می‌دهند و همچنین آینده‌ای که بتوانند در آن شکوفا شوند را به آینده‌ای خطرناک‌تر. اینها شعارهای بسیج‌کننده قوی‌تری نسبت به یک هدف انتزاعی هستند. داستان‌هایی که باعث می‌شوند مردم احساس کنند در پیشرفت سهیم هستند و همچنان تاثیرگذارند؛ ایده اینکه تحت تاثیر نوسانات قیمت سوخت‌های فسیلی قرار نگیرند هم جذاب است. به گفته «اکونومیست»، «هنر ممکن‌ها» شاید ساده به نظر برسد، اما سیاستی که فرصت‌های جدید را پیش ببرد می‌تواند سیاست اقلیمی را روی پایه‌ای پایدارتر قرار دهد و همچنین امیدی به همراه داشته باشد؛ این همان چیزی است که کسانی که علیه تغییرات اقلیمی می‌جنگند باید ارائه دهند.

سازمان آگهی‌ها ۸۸۹۳۶۶۵۱

افول صنایع پیشرفته در اقتصاد ایران چگونه رخ داد؟

چرخه معیوب صنعت

سال ۱۳۹۸ مجدداً دچار افت شدید شد. این وضعیت، مؤید آن است که در بخش صنعت شرایط برای سرمایه‌گذاری مناسب نیست. تورم دورقمی، نوسانات نرخ ارز و رشد بالای نقدینگی در کنار کسری بودجه دولت و مشکلات نظام بانکی، همگی در پیوند با تحریم‌های اقتصادی سبب شده‌اند فضای نامناسبی برای سرمایه‌گذاری در کشور ایجاد شود.

اسبب شناسی زیست بوم صنعت ایران

از نگاه بهره‌وری نیروی کار در بخش صنعت، روند بهره‌وری نیروی کار از سال ۱۳۸۶ متوقف شده و از سال ۱۳۸۹ شاهد کاهش معنادار بهره‌وری نیروی انسانی در بخش صنعت هستیم. اگرچه در سال‌های ۱۳۹۴ تا ۱۳۹۶، شاهد افزایش ملایم بهره‌وری این بخش بوده‌ایم، اما پس از آن مجدداً روند افول بهره‌وری نیروی کار صنعتی نمایان شد. این امر نشان می‌دهد که رشد صنعتی از محل افزایش بهره‌وری در بخش صنعت، به ویژه طی یک دهه گذشته رخ نداده است که این موضوع با افول روندهای فناوریانه در این بخش تطابق دارد. از نگاه فناوری و به روز شدن تجهیزات و ماشین‌آلات خط تولید نیز توسعه و انتقال فناوری چه از داخل به خارجی و چه بالعکس در گام اول نیازمند به روزرسانی و دسترسی به تجهیزات و ماشین‌آلات پیشرفته‌تر در خط تولید صنعتی است. خرید تجهیزات و ماشین‌آلات از خارج بنا به دلایل متعددی طی سال‌های اخیر، کاهش یافته که بخشی از آن ریشه در تحریم‌های فناوریانه کشور دارد.

البته دولت نیز از سال ۱۳۹۸ و در راستای اجرایی شدن قانون «حمایت از حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی کشور و حمایت از کالاهای ایرانی» سیاست‌هایی در جهت کاهش وابستگی به واردات و حمایت از ساخت داخل اتخاذ کرد که نمود واضح آن، اعمال تعرفه و حقوق گمرکی به واردات ماشین‌آلات و تجهیزات بود و در قانون جهش تولید دانش‌بنیان، جنبه قانونی به خود گرفت. اما در نهایت پس از گذشت سه سال از اجرای قانون و چالش‌هایی که در مسیر تخصیص و هزینه‌کرد اعتبارات آن وجود دارد، مشخص نیست که میزان دستیابی به این هدف چقدر بوده است. ضعف‌های نهادی در ارتباط بین دانشگاه و صنعت، و ضعف ارتباط بین شرکت‌های دانش‌بنیان با صنعت و بازار را نیز می‌توان به عنوان یکی از موانع انتقال فناوری عنوان کرد که به زیست‌بوم فناوری کشور مربوط می‌شود.

۲ راهکار پیشنهادی بازوی کارشناسی مجلس

«توجه جدی به سیاست‌های رقابتی جهت افزایش تقاضا برای فناوری و نوآوری» و «توجه به سیاست‌های ثبات‌زا در بخش صنعت و رفع جدی موانع تولید و سرمایه‌گذاری» به عنوان دو راهکار پیشنهادی در این گزارش مطرح شده است. مرکز پژوهش‌ها در توضیح پیشنهاد اول به این نکته اشاره کرده که بسته‌تر شدن اقتصاد ایران و کاهش رقابت‌پذیری در بخش صنعت، سبب شده تا نیاز و تقاضا برای فناوری و نوآوری با هدف حفظ قدرت رقابت کمتر شود. بنابراین یکی از راهبردهای اساسی در این بخش می‌تواند افزایش درجه مواجهه صنایع ایران با رقابت، با رویکرد صادرات‌محور باشد. نکته مهم در مورد راهکار پیشنهادی دوم نیز افزایش ریسک‌های سرمایه‌گذاری در بخش صنعت است. تغییرات پی در پی سیاست‌ها، فضای نامناسب اقتصاد کلان و اعمال برخی سیاست‌های نادرست، همانند قیمت‌گذاری دستوری، باعث افزایش ریسک سرمایه‌گذاری در بخش صنعت شده و از همین رو، این بخش تمایل کمتری نیز به فعالیت‌های فناوریانه دارد. بنابراین توجه به سیاست‌های باثبات و رفع موانع تولید، می‌تواند این روند را معکوس کند.

سهм صنایع پیشرفته و میزان صادرات آن

در فاصله سال‌های ۲۰۱۰ تا ۲۰۲۲، سهم صنایع با فناوری متوسط و بالاتر از کل ارزش افزوده صنعت از ۴۵ درصد به حدود ۳۶ درصد کاهش یافته است. این در حالی است که سهم صنعت از کل اقتصاد ایران تقریباً در ۱۴ درصد ثابت مانده است. می‌توان نتیجه گرفت که ساختار بخش صنعت در ایران از صنایع با فناوری متوسط و بالاتر با صنایع با فناوری پایین جایگزین شده و روندی معکوس را طی کرده است. این موضوع به معنای از دست دادن سهم از اقتصاد جهانی و کاهش رشد بلندمدت طی سال‌های آینده خواهد بود.

نگاهی به ساختار صنعتی ایران نشان می‌دهد که عمده صادرات صنعتی کشور در شرایط فعلی مبتنی بر منابع است و سهم صادرات صنایع با فناوری پیشرفته در آن بسیار اندک است. اگرچه سهم صادرات صنایع با فناوری متوسط نیز قابل توجه بوده و در جایگاه دوم قرار می‌گیرد. نزدیک به ۴۰ درصد از صادرات صنعتی ایران را محصولات منبع‌محور تشکیل می‌دهند و تنها نیم درصد از صادرات صنعتی ایران متعلق به صادرات محصولات با فناوری‌های پیشرفته است. همچنین ۵۰ درصد از صادرات صنعتی ایران را صادرات محصولات با فناوری متوسط و حدود ۱۳ درصد را نیز صادرات با فناوری پایین به خود اختصاص داده‌اند. راهبرد مناسب برای کشور این است که بتوان سهم صادرات صنایع پیشرفته را افزایش داد که با توجه به سهم مناسب صادرات صنایع با فناوری متوسط می‌توان با سرمایه‌گذاری مناسب در این صنایع به سمت ارتقای فناوری و کیفیت آنها حرکت کرد. نگاهی به شاخص چشم‌انداز پیچیدگی نیز نشان می‌دهد اقتصاد ایران پتانسیل مناسبی برای ارتقای پیچیدگی محصولات خود دارد.

کاهش سرمایه‌گذاری فناوریانه در صنعت

بررسی مسیرهای خلق و انتقال فناوری در بخش صنعت نشان می‌دهد به غیر از افزایش دسترسی به نیروی دانشگاهی و تحصیل‌کرده، در زمینه تحقیق و توسعه و همچنین در زمینه دسترسی و به‌روزرسانی ماشین‌آلات و تجهیزات خط تولید به عنوان یکی از مهمترین مسیرهای انتقال و نفوذ فناوری در صنعت، دچار چالش هستیم. این گزارش، دلایل کاهش سرمایه‌گذاری فناوریانه در بخش صنعت را از منظر اقتصاد کلان و زیست بوم صنعت، مورد بررسی قرار داده و می‌نویسد: متوسط رشد اقتصادی بخش صنعت از زمان پس از جنگ تحمیلی به طور معناداری از رشد کل اقتصاد ایران پایین‌تر است. همچنین ضریب تغییرات رشد صنعتی به عنوان شاخصی از بی‌ثباتی از ضریب تغییرات کل اقتصاد ایران نیز به میزان یک درصد بیشتر است که نشان می‌دهد بخش صنعت نه تنها رشد پایین‌تری از کل اقتصاد ایران داشته، بلکه رشد مذکور نیز ثبات کمتری داشته است. بررسی‌ها نشان می‌دهند که بهترین دوران عملکرد صنعت در اقتصاد ایران پس از جنگ تحمیلی، مربوط به برنامه‌های اول، دوم، چهارم و سوم توسعه بوده و بدترین عملکرد در برنامه پنجم توسعه ثبت شده است.

افول اقتصادی بخش صنعت را می‌توان در روند کاهش سرمایه‌گذاری در کارگاه‌های صنعتی هم مشاهده کرد. طبیعتاً سرمایه‌گذاران چنانچه چشم‌انداز سودآوری بیشتر و ریسک کمتر داشته باشند، تمایل بیشتری به سرمایه‌گذاری در یک صنعت دارند. حال آنکه وضعیت دو دهه اخیر نشان می‌دهد بعد از سال ۱۳۸۶، شاهد کاهش معنادار و قابل توجه در سرمایه‌گذاری فیزیکی در بخش صنعت هستیم. اگرچه در سال‌های ۱۳۹۲ تا ۱۳۹۷، افزایش ملایمی در سرمایه‌گذاری صنعتی رخ داد، اما در

فرصت امروز: بررسی تحولات شاخص‌های مختلف نوآوری، پیچیدگی و رقابت‌پذیری در بخش صنعت، نشان می‌دهد روند صعودی اغلب شاخص‌ها تنها تا پایان دهه ۱۳۸۰ ادامه داشته و اقتصاد ایران به صورت کلی و بخش صنعت به صورت عمومی در حال حرکت به سمت پیچیده‌تر شدن و استفاده بیشتر از فناوری بوده است. با این حال، از سال‌های ابتدایی دهه ۱۳۹۰ با شروع تحریم‌های اقتصادی از یکسو و خلأ سیاست‌های مناسب توسعه صنعتی از سوی دیگر، روند ارتقای فناوریانه در بخش صنعت متوقف شده و اقتصاد ایران در وضعیتی کامیابش ثابت باقی مانده و حتی در برخی از شاخص‌ها، حرکتی رو به عقب از خود نشان می‌دهد. فقدان ثبات اقتصادی در بخش صنعت و تحولات کلان کشور، فضای نامناسبی را برای صنایع کشور ایجاد کرده است که باعث شده اولویت‌های کارآفرینان و صاحبان صنایع بیش از اینکه نوآوری، توسعه فعالیت‌ها و افزایش توان رقابت باشد، بیشتر معطوف به حفظ عملکرد موجود بنگاه‌ها باشد.

با این وجود، با توجه به ظرفیت‌های اقتصاد ایران، سیاستگذاری‌های مناسب می‌تواند تا حدی این روند را اصلاح کند. در این زمینه، مرکز پژوهش‌های مجلس در گزارشی به «بررسی وضعیت صنعت در ایران از منظر پیچیدگی و شاخص‌های نوآوری» پرداخته و از «توجه جدی به سیاست‌های رقابتی جهت افزایش تقاضا برای فناوری و نوآوری» و «توجه به سیاست‌های ثبات‌زا در بخش صنعت و رفع جدی موانع تولید و سرمایه‌گذاری» به عنوان راهکار پیشنهادی، رونمایی کرده است.

افول پیچیدگی و نوآوری در صنایع کشور

یکی از مؤلفه‌های اساسی از منظر شاخص‌های فناوری و نوآوری، وضعیت نیروی انسانی و سرمایه‌های انسانی هر کشور است. بررسی شاخص‌های مرتبط با سرمایه انسانی نشان می‌دهد که در ایران در طول زمان، سرمایه انسانی با شیبی ملایم در حال افزایش بوده است، اما سطح آن از کشورهای مطرح در حال توسعه که جزو کشورهای موفق در کسب رشد اقتصادی هستند، فاصله معناداری دارد. از سوی دیگر، بررسی شاخص پیچیدگی اقتصادی که نمایانگر تنوع محصول و صادرات است، نشان می‌دهد در سال ۲۰۲۳ رتبه ایران از ۱۳۳ کشور ۷۸ است که البته رتبه به نسبت قابل قبولی است. همچنین ارزش این شاخص در سال‌های اخیر نیز روندی صعودی دارد که سبب شده طی پنج سال، ایران دو رتبه بهبود یابد، اما باید توجه کرد که این وضعیت نمی‌تواند در بلندمدت تداوم داشته باشد و برای حفظ وضعیت موجود باید سرمایه‌گذاری‌های مناسبی در فناوری و نوآوری صورت بگیرد. همچنین باید محیط اقتصادی کشور نیز مساعدتر شود تا بتوان این پتانسیل را بالفعل کرد. در مجموع، وضعیت و جایگاه ایران از منظر شاخص پیچیدگی اقتصادی، همانند شاخص سرمایه انسانی در حدود متوسط جهانی است و از این منظر یک کشور متوسط محسوب می‌شود.

امتیاز و رتبه ایران از منظر شاخص جهانی نوآوری و سنجه‌ها، نشان می‌دهد در سالل ۲۰۲۳ ایران رتبه ۶۴ را در میان ۱۳۳ کشور دارد که جایگاه چندان مناسبی با توجه به پتانسیل‌ها و توانمندی‌های ایران نیست. همچنین وضعیت ایران از منظر کیفیت نهاده‌ها و کیفیت زیرساخت‌ها و پیچیدگی کسب و کار نامناسب است که نشان می‌دهد نهاده‌ها و زیرساخت‌ها در ایران در جهت حمایت از نوآوری تطبیق کافی ندارند. از آنجا که کسب وکارها در ایران پیچیدگی ندارند، نوآوری در آنها نقش و جایگاه مناسبی ندارد. در مجموع ورودی‌های نوآوری در ایران وضعیت نامناسبی دارد که در بلندمدت می‌تواند برای اقتصاد ایران از منظر فقدان رقابت‌پذیری هزینه‌های بالایی داشته باشد.

نفت و طلا، خلاف جهت یکدیگر حرکت کردند

تشدید رکود و کاهش تقاضا در بازار طلا

تومان افزایش به ۲۵ میلیون و ۲۰۰ هزار تومان و سکه یک گرمی بانک مرکزی با ۱۰۰ هزار تومان افزایش به ۱۴ میلیون و ۷۰۰ هزار تومان رسید. از طرفی، حباب سکه نیز طی هفته گذشته ۵۵۰ هزار تومان افزایش یافت و در حال حاضر به ۹ میلیون و ۹۵۰ هزار تومان رسیده است. رئیس اتحادیه طلا و جواهر تهران درباره وضعیت تقاضا در بازار نیز گفت: رکود و کاهش تقاضا در بازار هر هفته تشدید می‌شود. با توجه به آغاز ماه محرم و ادامه آن در ماه صفر، تقاضا در این دو ماه بیشتر کاهش یافته است. از این پس هم با توجه به مراسم مذهبی پیش‌رو همچون اربعین و ۲۸ صفر، به نظر می‌رسد که تا پایان ماه صفر، رکود و کاهش تقاضا در بازار ادامه داشته باشد. همکاران ما در صنف طلا و جواهر، روزهای سختی را سپری می‌کنند، اما امیدواریم با پایان یافتن ماه صفر، شرایط تغییر کرده و بازار با رونق بیشتری همراه شود.

اخبار

شرکت راه‌آهن اعلام کرد

افزایش ۱۹ درصدی ظرفیت قطارهای اربعین

مدیرکل برنامه‌ریزی و نظارت بر خدمات مسافری شرکت راه‌آهن از افزایش ۱۹ درصدی ظرفیت سندلی قطارهای ویژه اربعین، خبر داد و گفت حرکت قطارها از چهارم مرداد در مسیرهای تهران – خرمشهر، مشهد – خرمشهر، تهران به همدان و کرمانشاه و مشهد به همدان و کرمانشاه آغاز شده است. به گفته «محسن طباطبایی»، برای تعدادی از شهرها از جمله کرمان، زاهدان، یزد، رشت، ساری و گرگان نیز قطارهای فوق‌العاده به کرمانشاه و شهرهای جنوبی قرار دادیم. در واقع، به فراخور زمان قطارهای فوق‌العاده بیشتر می‌شود. با توجه به زمان اوج تقاضا یعنی از ۱۵ تا ۲۳ مردادماه پیش‌بینی می‌شود که تعداد قطارهای فوق‌العاده به روزی چهار تا پنج قطار هم خواهد رسید. در مجموع، امسال به لحاظ تعداد سندلی و قطار افزایش ۱۹ درصدی خواهیم داشت. او با بیان اینکه قطارهای حومه‌ای در ایستگاه خرمشهر مستقر شده‌اند و بین ایستگاه خرمشهر و شلمچه، خدمات رایگان ارائه می‌دهند، گفت: امسال خدمات خوبی در ایستگاه شلمچه و خرمشهر به مسافران ارائه خواهد شد.

طلای جهانی در مسیر ثبت کاهش هفتگی

قیمت طلا در معاملات روز جمعه با اعلام نرخ تعرفه‌های دولت ترامپ بر شرکای تجاری افزایش یافت، اما همچنان در مسیر ثبت کاهش هفتگی قرار گرفت. بهای هر اونس طلا برای تحویل فوری، پس از ثبت افزایش ۰.۵ درصدی در روز پنجشنبه، در معاملات روز جمعه ۰.۱ درصد افزایش یافت و ۳۲۹۱ دلار و ۴۶ سنت رسید. قیمت این فلز ارزشمند از ابتدای هفته جاری تاکنون، ۱.۴ درصد کاهش یافته است. شاخص دلار بلومبرگ، تغییر چندانی نداشت. دولت آمریکا، حداقل تعرفه جهانی ۱۰ درصدی را حفظ خواهد کرد، در حالی که واردات از کشورهایی که با آمریکا مازاد تجاری دارند با تعرفه ۱۵ درصدی یا بالاتر مواجه خواهد شد. بازارها واکنش اولیه چندانی نداشتند که نشان می‌دهد سرمایه‌گذاران از این اعلامیه، تعجب نکرده‌اند.

دستور کار تعرفه‌های ترامپ و نگرانی‌ها در مورد جنگ تجاری جهانی، عامل اصلی افزایش حدود یک چهارمی قیمت طلا در سال میلادی جاری از جمله رسیدن به بالاترین رکوردش یعنی بالای ۳۵۰۰ دلار در هر اونس در آوریل، بوده است. همزمان، درگیری‌های ژئوپلیتیکی نیز تقاضا برای طلا را به عنوان دارایی امن را افزایش داده است. با این حال، این فلز گرانبها ماه‌هاست که در بازه نسبتاً محدودی معامله می‌شود و نشانه‌هایی از افزایش تمایل سرمایه‌گذاران به تحولات تجاری وجود دارد. دلار در ماه جولای، بهترین عملکرد ماهانه خود را در سال ۲۰۲۵ داشت. به گزارش بلومبرگ، سرمایه‌گذاران علاوه بر مذاکرات تجاری، همچنین بر آمار اشتغال آمریکا در ماه ژوئیه، تمرکز خواهند کرد. پیش‌بینی می‌شود این آمار، تعدیل رشد مشاغل و افزایش بیکاری را نشان دهد. شورای جهانی طلا اعلام کرد که تقاضای جهانی برای طلا در سه ماهه دوم سال میلادی جاری، با رشد ۷۸ درصدی سرمایه‌گذار، ۳ درصد افزایش یافته و به ۱۲۴۸۸ تن رسید. در بازار سایر فلزات ارزشمند نیز بهای هر اونس نقره، تغییر چندانی نداشت، اما بهای اونس پلاتین و اونس پالادیوم افزایش قیمت داشتند.

در پایان هفته نخست مرداد ثبت شد

عقبگرد نرخ بهره بین بانکی

نرخ بهره بین بانکی در پایان هفته نخست مردادماه با کاهش ۰.۱۳ درصدی به ۲۳.۷۶ درصد رسید. نرخ بهره بین بانکی در پایان هفته نخست مردادماه (چهارشنبه هشتم مردادماه، با کاهش ۰.۱۳ درصدی نسبت به هفته قبل خود به ۲۳.۷۶ درصد رسید. این در حالی است که در پایان هفته قبل از آن، نرخ بهره بین بانکی با افزایش ۰.۲۵ درصدی نسبت به هفته قبل خود به ۲۳۸۹ درصد رسیده بود. بازار بین بانکی، بازاری است که برای مبادلات مالی میان بانک‌ها و سایر مؤسسات اعتباری را یکدیگر و برای اعمال سیاست‌های پولی از سوی بانک مرکزی ایجاد شده است. این بازار عمق بسیار و معاملات برجیمی دارد و برای کاهش اضافه برداشت بانک‌ها، کاهش انقباض بانک‌ها از بانک مرکزی، مدیریت صحیح نقدینگی از سوی بانک‌ها، کاهش با افزایش نقدینگی کشور و کنترل تورم و ایجاد رشد اقتصادی ایجاد می‌شود. بازار بین بانکی، دو کاربرد مهم دارد؛ اولین کاربرد آن، کمک به بانک مرکزی برای اعمال سیاست‌های پولی و دومین کاربرد آن، تأمین مالی بانک‌ها و مؤسسات اعتباری و مالی از طریق یکدیگر است و بانک مرکزی از طریق تغییر در نرخ سود در این بازار نظارت و اهداف خود را مرتفع می‌کند. حجم معاملات در این بازار بسیار بالاست و اثر بسیاری بر نرخ سود دارد و نرخ سودی که بانک مرکزی به صورت هفتگی اعلام می‌کند، براساس میانگین موزون معاملات بین بانکی روزانه به دست می‌آید. بازار بین بانکی در ایران از تیرماه ۱۳۸۷ رسماً شروع به کار کرد. نظارت کامل و تعیین نرخ سود بر این بازار به عهده بانک مرکزی است و بانک مرکزی در پایان هر هفته، نرخ بهره بین بانکی را در روز پنجشنبه (هر هفته) به صورت رسمی اعلام می‌کند.

نرخ بهره بین بانکی در ابتدای سال جاری و اولین هفته فروردین ماه ۲۳.۹۶ درصد بود و در پایان هفته دوم (فروردین) با کاهش ۰.۰۱ درصدی به ۳۲.۹۵ درصد رسید و در پایان هفته سوم نیز در همان دامنه (۲۳.۹۵ درصد) بدون تغییر و ثابت ماند. در آخرین هفته فروردین نیز نرخ این بازار با افزایش ۰.۰۱ درصدی به ۳۳.۹۶ درصد رسید و یک هفته پس از آن در سوم اردیبهشت ماه با جهش ۰.۰۲ درصدی به محدوده ۳۳.۹۸ درصد وارد شد. با این حال طی سه هفته پس از آن با کاهش ۰.۰۱ درصدی (در پایان هر هفته) در مجموع ۰.۰۳ درصد کاهش یافت و در روز چهارشنبه ۳۱ اردیبهشت به ۲۳.۹۵ درصد رسیده بود که در پایان هفته اول خردادماه با افزایش ۰.۰۲ درصدی به ۲۳.۹۷ درصد رسید، اما طی هفته دوم و سوم خردادماه به ۳۳.۹۸ درصد رسید و طی دو هفته بعدی در این محدوده ثابت ماند و در پایان هفته چهارم خردادماه با کاهش ۰.۰۱ درصدی به ۳۳.۹۷ درصد رسید. با این حال در هفته نخست و دوم تیرماه امسال با افزایش ۰.۰۱ درصدی به کانال ۳۳.۹۸ درصد بازگشت و این در حالی بود که در هفته سوم تیرماه با کاهش قابل توجه نسبت به هفته‌های قبل خود به محدوده ۲۳.۶۴ درصد رسید و هفته پس از آن با افزایش ۰.۲۵ درصدی به ۲۳.۸۹ درصد رسید. گفتنی است در آذرماه ۱۴۰۳، نرخ بهره بین بانکی به کانال ۲۳.۹ درصد وارد شد و از آن زمان تا امروز در همین محدوده و نزدیک به ۲۴ درصد متغیر بوده است. البته این نرخ در دی و بهمن ماه سال گذشته به ۲۳.۹۸ درصد رسید اما هیچ زمانی از مرز آن عبور نکرد و وارد کانال ۲۴ درصد نشد. با این حال، طی چند ماه اخیر نرخ بهره بین بانکی در نزدیک‌ترین محدوده خود با کانال ۲۴ درصد تثبیت شده بود. طبق داده‌های موجود از نرخ بهره بین بانکی، آخرین بار در تابستان سال گذشته (۱۴۰۳) بود که نرخ بهره بین بانکی در کانال ۲۳.۶ درصد تثبیت شده و در حال حاضر این نرخ مجدداً به کانال ۲۳.۶ درصد بازگشته است. همچنین در پایان هفته گذشته، حداقل نرخ توافق باخیزدین نیز مانند سال گذشته ۲۳ درصد، نرخ اعتبارگیری قاعده‌مند ۲۴ درصد و نرخ سپرده‌گذاری قاعده‌مند ۱۷ درصد به صورت ثابت اعلام شده است. در سال ۱۴۰۳ نرخ بهره بین بانکی در کانال ۲۳ درصد بود و آنچه که آمارهای بانک مرکزی نشان می‌دهد، نرخ بهره بین بانکی در دو سال گذشته یعنی سال‌های ۱۴۰۲ و ۱۴۰۳ در کانال ۲۳ درصد حفظ شده‌است، با این حال نرخ بهره بین بانکی در سال ۱۴۰۱، دامنه‌های ۲۰.۳ تا ۲۳.۱ درصد را شاهد بود که بیشترین تغییر نرخ بهره بین بانکی در سال‌های گذشته را نشان می‌دهد.

چرا بازنشستگی پیش از موعد این‌همه گسترش یافته و آیا نظام رفاهی تاب می‌آورد؟

بار مالی بازنشستگی زودهنگام

قبل از سال ۱۳۹۹، این نسبت کمتر از ۲۵ درصد بوده است. این داده‌ها بیانگر تفاوت معنادار نظام بازنشستگی ایران با دیگر کشورها و همچنین گسترش نگران‌کننده روند بازنشستگی زودهنگام است که اکنون به نیمی از جمعیت بازنشستگان نیز رسیده است. پرسش منطقی در اینجا این است که چرا روند بازنشستگی پیش از موعد در کشور تا این حد افزایشی شده است؟

برای پاسخ می‌توان به قانون بازنشستگی پیش از موعد در سال ۱۳۸۰، اشاره کرد. در این سال، شرط سنی برای افراد با ۲۰ سابقه متوالی یا ۲۵ سال سابقه متناوب که در مشاغل سخت و زیان‌آور کار کرده‌اند، حذف شد. همچنین سابقه پرداخت بیمه در مشاغل سخت و زیان‌آور معادل ۱.۵ اعلام شد. در واقع، هر یک سال سابقه کار، معادل ۱.۵ سال سابقه محسوب می‌شد. از طرف دیگر، پرداخت ۴ درصد حق بیمه مشاغل سخت و زیان‌آور به ازای سنوات پرداخت حق بیمه بازنشسته از سوی کارفرما به صندوق مربوطه نیز از جمله مواردی است که بار مالی زیادی بر دوش نظام رفاهی کشور، وارد آورده است.

لزم اصلاح قانون بازنشستگی مشاغل سخت

یکی از مهمترین مشکلات، بازنشستگی زودهنگام (پیش از ۵۰ سال) و بازگشت مجدد این افراد به بازار کار است. برای رفع این مشکل، پیشنهاد شده است تا شرط سنی حداقلی برای بازنشستگی در مشاغل سخت و زیان‌آور تعیین شود. شناسایی مشاغل سخت و زیان‌آور باید براساس ارزیابی‌های علمی، فنی و پزشکی استاندارد انجام گیرد. طراحی پروتکل‌ها با شاخص‌های کمی و عددی (مانند تماس با مواد شیمیایی، صدا، شیفت شب و...) می‌تواند از مداخلات سلیقه‌ای و سیاسی جلوگیری کند. همچنین ساختار کمیته‌های تصمیم‌گیر باید بازنگری شده و نقش کارشناسان مستقل و نهادهای علمی در آنها تقویت شود. شفافیت در فرایند تصمیم‌گیری نیز از اهمیت بسیار بالایی برخوردار است. از طرف دیگر، مشاغلی که با ایمن‌سازی محیط کار می‌توانند از فهرست مشاغل سخت و زیان‌آور خارج شوند، باید مشمول برنامه‌های حمایتی دولت، نظیر مشوق‌های مالیاتی برای کارفرمایان، قرار گیرند. همچنین مدیریت دقیق‌تر امتیازات ارفاقی (۱.۵ برابر شدن سابقه) با اعمال سقف و راستی‌آزمایی سوابق می‌تواند مانع از سوءاستفاده شود. استفاده از سامانه‌های دیجیتال و بازرس‌های میدانی نیز در این بین، حائز اهمیت است. در نهایت نیز افزایش نرخ حق بیمه سهم کارفرما برای مشاغل سخت و زیان‌آور و تأسیس صندوقی مستقل برای بازنشستگی‌های پیش از موعد، می‌تواند منجر به کاهش فشار مالی بر منابع عمومی شود. ثبت اطلاعات دقیق و بازنگری دوره‌ای وضعیت این مشاغل (مثلاً هر پنج سال یکبار) نیز

مولدسازی، کفاف ساخت مسکن ملی را نمی‌دهد

جاخالی بانک‌ها به تسهیلات مسکن

جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳/۱۴/۱۳۹۵، انتقال واحدهای مسکونی از صندوق به دارندگان واحدهای سرمایه‌گذاری نهائی این صندوق‌ها و اجاره املاک و مستغلات توسط شرکت‌های سرمایه‌گذاری از مالیات معاف است. همچنین مطابق تبصره ۲ همین ماده نیز زمین‌های موضوع این قانون می‌تواند در قالب این صندوق‌ها قابل تخصیص به طرح (پروژه) های ساخت باشد. در اردیبهشت سال گذشته «مهرداد بذریاش» وزیر راه و شهرسازی دولت قبل، گفت: «۱۰۰ هزار هکتار زمین تا امروز تأمین و در عملیات ساخت نهضت ملی وارد شده که ایمن بزرگ‌ترین طرح مولدسازی دارایی‌ها در ایران در بخش مسکن است.» صندوق ملی مسکن، مسئول تأمین منابع طرح‌های مسکونی در ایران است که طبق آمارهای آبان سال گذشته، سرمایه این صندوق به ۵۰۰ همت رسید. همچنین از طریق تأسیس صندوق‌های سرمایه‌گذاری، بیش از ۳۰۰۰ میلیارد تومان زمین در این صندوق‌ها سرمایه‌گذاری شده است. این در حالی است که به گفته «محمدرضا مهدیار اسماعیلی» رئیس سابق هیأت عامل صندوق ملی ایران دارای منابع متعدّد از جمله زمین، نفت و معدن است که باید از این طریق، منابع لازم برای خانه‌دار کردن مردم تأمین شود.

براساس این گزارش، آمارهای بانک مرکزی می‌گوید که در بازه زمانی مهرماه ۱۴۰۰ تا مهرماه ۱۴۰۳، «بانک مسکن در مجموع با پرداخت ۱۰۷.۲ هزار میلیارد تومان»، «بانک ملت با پرداخت ۳۸.۲ هزار میلیارد تومان»، «بانک ملی ایران با پرداخت ۳۳.۱ هزار میلیارد تومان»، «بانک سپه با پرداخت ۲۰.۸ هزار میلیارد تومان» و «بانک صادرات ایران با پرداخت ۱۸.۷ هزار میلیارد تومان»، در جایگاه‌های اول تا پنجم پرداخت تسهیلات در بخش‌های مختلف مربوط به قانون جهش تولید و تأمین مسکن قرار دارند. همچنین آماری که اردیبهشت امسال ارائه شد، نشان می‌دهد ۵۵۹ هزار واحد مسکن ملی به مرحله ساخت رسیده که بخش عمده منابع این طرح

فرصت امروز: در طول سال‌های گذشته، صندوق‌های بازنشستگی از یکسو با ناترازی‌های چشمگیری مواجه شده‌اند و از سوی دیگر، روند پیری جمعیت نیز سرعت گرفته است. در این میان، حجم زیادی از بازنشستگی‌های پیش از موعد و فعالیت‌هایی که دارای شرایط لازم برای قرار گرفتن در زمره مشاغل سخت و زیان‌آور نیستند، موجب شده است تا فشار و بار مالی فزاینده‌ای به صندوق‌های بازنشستگی وارد شود؛ امری که می‌تواند بحران ناترازی صندوق‌های بازنشستگی را بیش از پیش تشدید کند و آنها را به صندوق‌های ورشکسته بدل نماید.

هر شهروند عادی در زندگی خود وقتی برای اولین بار صاحب شغل می‌شود، به این فکر می‌کند که اندوخته‌ای جهت گذران زندگی در زمان پیری و هنگامی که دیگر توانایی کار کردن ندارد، تدارک ببیند. دورانی که با نام بازنشستگی شناخته می‌شود. با این‌حال، در نظام‌های رفاهی، برخی افراد هستند که زودتر به مرحله بازنشستگی می‌رسند. افرادی که در مشاغل سخت و زیان‌آور فعالیت داشته‌اند، استحقاق بازنشستگی زودهنگام را دارند؛ چراکه دشواری‌هایی را تحمل کرده‌اند که در سایر مشاغل وجود ندارد. در این میان، در نظام رفاهی کشور، برخی شغل‌ها که آنچنان نمی‌توان آنها را در دسته مشاغل سخت و زیان‌آور در نظر گرفت به دلایلی از مواهب بازنشستگی پیش از موعد برخوردار شده‌اند. امری که منجر به واردآمدن فشار مالی قابل توجهی به صندوق‌های بازنشستگی شده است که همینطوری در وضعیت عادی نیز با ناترازی مواجه هستند. در همین راستا، وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی در یک مطالعه به بررسی «بار مالی بازنشستگی زودهنگام» پرداخته و راهکارهایی را برای حل این مشکل، ارائه کرده است.

رنگ خطر برای آینده بازنشستگی کشور

کارشناسان از کاهش نسبت پشتیبانی صندوق‌های بازنشستگی، تحولات جمعیتی جامعه و پیر شدن جمعیت، وضعیت نامناسب سرمایه‌گذاری صندوق‌ها و... به عنوان مهمترین دلایل بحران صندوق‌های بازنشستگی در ایران یاد می‌کنند. در این میان، گسترش غیرمنطقی بازنشستگی‌های پیش از موعد نیز به این وضعیت در سال‌های اخیر دامن زده است. یافته‌های وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی در این گزارش، نشان می‌دهد که درصد بازنشستگان سخت و زیان‌آور در بازه سال‌های ۱۳۹۵ تا ۱۴۰۱ افزایش یافته و از تقریباً ۱۹ درصد به ۲۱ درصد رسیده است. در آماری دیگر در سال ۱۳۹۹، بیش از یک میلیون و ۱۰۰ هزار نفر پیش از موعد بازنشست شده‌اند. با توجه به اینکه کل بازنشستگان تحت پوشش در این سال حدود ۲ میلیون و ۲۰۰ هزار نفر بوده‌اند، بنابراین نیمی از بازنشستگان کشور بدون طی کردن روند عادی بازنشست شده‌اند. این‌ها در حالی است که ۱۰

تاکنون می‌بایستی حدود ۱۴۰۰ همت برای اجرای طرح نهضت ملی مسکن، هزینه می‌شد، اما نظام بانکی کشور تا آخر سال گذشته، ۴۲۶ همت پرداخت کرده و سایر منابع، همچون طرح مولدسازی نیز چنگی به دل نمی‌زند؛ به طوری که سال گذشته ۹.۵ همت از طریق مولدسازی تزریق شده و شاید سال جاری نیز ۴۰ همت از این طریق به طرح‌ها اختصاص یابد. به گزارش «پسنا»، طرح نهضت ملی مسکن، وارد سال چهارم اجرا شده است. براساس قانون جهش تولید و تأمین مسکن (شهریورماه ۱۴۰۰) باید در سال اول ۳۶۰ هزار میلیارد تومان تسهیلات بانکی به این پروژه ۴ میلیون واحدی اختصاص می‌یافت و هر ساله متناسب با نرخ تورم این عدد افزایش پیدا می‌کرد. بانک‌ها طی حدود چهار سال گذشته می‌بایستی دست کم ۱۴۰۰ همت تسهیلات با مدت بازپرداخت ۱۲ تا ۳۰ ساله به طرح نهضت ملی مسکن پرداخت می‌کردند، اما آنچه عملاً تا آذرماه سال گذشته پرداخت شده، ۴۲۷ همت بوده است. بر این اساس، نظام بانکی کشور طی سه سال گذشته، تنها به حدود یک چهارم تعهدات خود در پرداخت وام به طرح‌های نهضت ملی مسکن، عمل کرده و دولت لاجرم از طریق منابع محدود خود به اجرای این طرح می‌پردازد. یکی از منابع مولدسازی دارایی‌های غیرمنقول دولت است. اخیراً «علی‌نبیان» مدیرعامل سازمان ملی زمین و مسکن، اعلام کرده که «در ۱۱ ماهه سال گذشته، ۹.۵ همت با مولدسازی دارایی‌های سازمان به هزینه آماده‌سازی طرح نهضت ملی مسکن اختصاص یافته است. برآورد ما این است که در سال جاری نیز ۴۰ همت از طریق مولدسازی دارایی‌های سازمان ملی زمین و مسکن به پروژه‌های طرح نهضت ملی مسکن اختصاص یابد».

براساس تبصره یک ماده ۵ قانون جهش تولید و تأمین مسکن، انتقال زمین‌های بخش دولتی و نهادهای عمومی غیردولتی دستگاه‌های مشمول ماده (۲۹) قانون برنامه پنج‌ساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی

وزیر نفت تکذیب کرد

سرگردانی ۴۰ میلیون بشکه نفت صحت ندارد

وزیر نفت، ادعای سرگردانی ۴۰ میلیون بشکه نفت ایران روی آب را تکذیب کرد و گفت اساسا نفتی که نتوانیم بفروشیم، نداریم. به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی دولت، «محسن پاک‌نژاد» درباره ادعای برخی از رسانه‌های خارجی مبنی بر اینکه بیش از ۴۰ میلیون بشکه نفت ایران روی آب تلنبار شده است، اعلام کرد: این موضوع را تکذیب می‌کنم. در فروش نفت، در شرایطی بار را بنا به دلایلی که از بازار و شرایط بازار نشأت می‌گیرد، نگه می‌داریم و یا جابه‌جا می‌کنیم. اینها اقدام‌هایی است که متناسب با شرایطی که در آن قرار می‌گیریم، انجام می‌دهیم. افزون بر این، اساسا نفتی که نتوانیم بفروشیم، نداریم.

وزیر نفت در پاسخ به اینکه توزیع روزانه ۲۰۰ میلیون لیتر بنزین در جنگ تحمیلی ۱۲ روزه آیا به پالایشگاه‌ها فشاری وارد نکرد، تصریح کرد: مدیریت شد. وقتی که جیش در توزیع و مصرف بنزین ایجاد می‌شود با اتخاذ راهکارهایی باید مدیریت کرد که این‌ کار با لطف خدا و همت همکاران این حوزه مدیریت شد.

شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی:

آماده انتقال سهمیه سوخت به کارت بانکی هستیم

مدیرعامل شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران با تبیین آخرین وضعیت انتقال سهمیه سوخت به کارت بانکی، گفت شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران در صورت تهیه و تدوین آیین‌نامه اجرایی این طرح از سوی هیأت وزیران، اقدام‌های اجرایی را انجام می‌دهد. «کرامت ویس‌کرمی» درباره آخرین وضعیت انتقال سهمیه سوخت به کارت بانکی، توضیح داد: وزارت نفت براساس جز (۲) بند (ت) تبصره (۳) قانون بودجه سال ۱۴۰۴ کل کشور موظف شده با همکاری بانک مرکزی و سازمان برنامه و بودجه، امکان انتقال سهمیه از کارت هوشمند سوخت به کارت بانکی مالکین خودروها را ظرف چهار ماه از تاریخ لازم‌الاجرا شدن قانون فراهم کند. به گفته وی، وزارت امور اقتصادی و دارایی مطابق این تبصره مکلف شده ظرف دو ماه با همکاری وزارت نفت، بانک مرکزی و سازمان برنامه و بودجه، آیین‌نامه اجرایی آن را به تصویب هیأت وزیران برساند.

مدیرعامل شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران، تصریح کرد: در اجرای قانون مذکور نشست‌های متعدد کارشناسی و مدیریتی با محوریت سازمان برنامه و بودجه و همکاری وزارت نفت و بانک مرکزی به‌منظور تهیه پیش‌نویس آیین‌نامه اجرایی طرح انجام پذیرفت و در نشست‌های متعدد کمیسیون اقتصادی دفتر هیأت دولت مورد بحث و بررسی قرار گرفته و در انتظار تعیین تکلیف در کمیسیون مرور است.

او با بیان اینکه هم‌زمان با انجام مراحل مقدماتی تهیه پیش‌نویس آیین‌نامه اجرایی برای تصویب از سوی هیأت وزیران و از طریق دستگاه‌های مسئول طبق قانون بودجه، اجرای آزمایشی طرح در یکی از جایگاه‌های منتخب تهران از سوی یک شرکت خصوصی انجام شد، گفت: با توجه به موارد مذکور و همچنین اختلالات رخ‌داده در نظام بانکی، ایرادات و ابهام‌های فنی و پدافندی در روند تهیه آیین‌نامه اجرایی طرح به وجود آمده است. طبق اعلام شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران و به گفته «ویس‌کرمی»، در صورت تهیه و تدوین آیین‌نامه اجرایی طرح با رعایت ملاحظات فنی، امنیتی و پدافندی و تصویب آن از سوی هیأت وزیران که مطابق قانون بودجه مسئولیت تهیه پیش‌نویس آن برعهده وزارت امور اقتصادی و دارایی است، شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران مطابق آیین‌نامه، اقدام‌های اجرایی را انجام می‌دهد.

بازخوانی پرونده افزایش تولید نفت ایران

۲۲ مرداد ۱۴۰۳ بود که شورای اقتصاد به استناد ماده (۱۲) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور و بر مبنای درخواست خردادماه همان سال وزارت نفت، طرح «ضربتی جهش تولید نفت خام به میزان ۲۵۰ هزار بشکه در روز» را تصویب کرد و سازمان برنامه و بودجه در ابلاغیه‌ای خطاب به وزارت نفت اعلام کرد بانک مرکزی را موظف کرده برای تحقق این هدف، پرداخت تسهیلات ۳ میلیارد دلاری از محل بانک‌های عامل را در دستور کار قرار داده و منابع حاصل را در اختیار شرکت ملی نفت ایران قرار دهد. به‌گزارش «ایسنا»، شرکت ملی نفت ایران به عنوان محور اصلی تولید نفت و گاز، همواره رویکرد افزایش حداکثری تولید منابع هیدروکربوری را -با رعایت الزام تولید صیانتی- اولویت کاری خود قرار داده و از همین روی در تمامی زنجیره تولید نفت و گاز (از اکتشاف گرفته تا فرآوری و فروش این منابع ارزشمند زیرزمینی)، تلاش خود را به کار بسته تا با استفاده از توان علمی و تجهیزات به‌روز و فناوریانه، این امر را بهبود بخشد.

بر مبنای همین چشم‌انداز و با تا تحقق برنامه‌های تدوین شده در این چارچوب، میانگین تولید نفت در سال گذشته را (در مقایسه با سال ۱۴۰۲) به میزان روزانه ۲۴۷ هزار بشکه ارتقا داده و تعهدات خود در حوزه تحقق برنامه تولید را جامه عمل بپوشاند. در ادامه این روند افزایشی همچنین میانگین افزایش تولید روزانه نفت از پایان اسفندماه ۱۴۰۳ تا پایان خردادماه امسال در حدود ۱۵۰ هزار بشکه دیگر افزایش یافت که با توجه به شرایط حساس کشور و ناآرامی‌های اخیر از اهمیت بالایی برخوردار بوده است. این افزایش تولید، علاوه بر تاثیرگذاری بر تامین پایدار خوراک پالایشگاه‌های نفتی، افزایش چشمگیر صادرات نفت‌خام و به تبع آن افزایش درآمدهای ارزی کشور را نیز به همراه داشته است.

بررسی داده‌های آماری، حکایت از این امر دارد که بخش قابل توجهی از این افزایش تولید در حوزه شرکت ملی مناطق نفتخیز جنوب بوده است. به گواهی اسناد عملیاتی، میزان افزایش -نگهداشت تولید میادین نفتی شرکت ملی مناطق نفتخیز عمده‌تا ناشی از انجام خدمات چاه، رفع مشکلات فرآوری و تاسیسات و تجهیزات سطح‌الارضی، اتمام تعمیرات اساسی و راه‌اندازی خطوط لوله بین واحدی بوده است.

شرکت ملی نفت ایران همچنین، با تاکید بر افزایش تولید در حوزه میادین مشترک، بخش قابل توجهی از اهداف تولیدی خود را نیز متوجه حوزه غرب کارون کرده است. در این حوزه تنها با اجرای طرح توسعه میادین نفتی سیهر- جفیر به تولید ۵۴ هزار بشکه در این میدان‌ها دست یافته است؛ افزایش تولید در میدان‌های نفتی یاران به میزان ۶ هزار بشکه بوده و با بهره‌برداری از چاه‌های طرح توسعه میدان نفتی سهراب نیز میزان تولید نفت این میدان به میزان ۲۳۰۰ بشکه افزایش داشته است. افزایش تولید به ازای راه‌اندازی چاه‌های جدید- تعمیری میادین نفتی دهلران و دانان به میزان ۱۰ هزار بشکه در روز به همراه افزایش تولید از میادین نفتی آبین و پایدار غرب به میزان ۳۵۰۰ بشکه در روز و افزایش روزانه تولید از میادین نفتی چشمه‌خوش، دالبری و پایدار شرق به میزان ۳۳ هزار بشکه در روز از دیگر اقدامات پراهمیتی است که در کارنامه عملکرد صنعت نفت به چشم می‌خورد و این صنعت توانسته است تا انتظارات ناشی از افزایش تولید نفت در سال گذشته را برآورده سازد.

بسته‌های حمایتی هم بازار سرمایه را نجات نداد

۳ سناریوی احتمالی بورس

چرا بسته‌های حمایتی، بازار را نجات نداد؟

او در پاسخ به این سوال که چرا بسته‌های حمایتی و تخصیص منابع از سوی دولت و نهادهای حاکمیتی نتوانست بازار را نجات دهد؟ گفت: واقعیت این است که بسته‌های حمایتی، مانند تخصیص منابع به صندوق تثبیت بازار، تامین مالی صندوق توسعه بازار یا اعطای تسهیلات اعتباری از سوی بانک‌ها به نهادهای مالی، در جای خود مفید هستند اما نباید فراموش کنیم که بازار بیش از آنکه به مسکن‌های موقتی نیاز داشته باشد، تشنه اعتماد و سیاستگذاری پایدار است. نقدینگی تزریق‌شده به بازار، در غیاب چشم‌انداز مثبت، صرفا به ایجاد رشدهای کوتاه‌مدت، هیجانی و بدون پشتوانه بنیادی منجر می‌شود. پس از پایان اثر آتی این حمایت‌ها، معمولا بازار با ریزش مجدد مواجه می‌شود. نمونه آن را در رفتار شاخص کل پس از حمایت‌های مقطعی اسفندماه گذشته مشاهده کردیم. از سوی دیگر، بخش بزرگی از این حمایت‌ها به نمادهای بزرگ و شاخص‌ساز سوق پیدا کرد، درحالی‌که بدنه بازار (خصوصا سهام کوچک‌تر و شرکت‌های با شناوری بالا) عملا از این حمایت‌ها بی‌بهره ماندند و وارد یک فاز نااهمگرایی شدید در عملکرد شدند.

این کارشناس بازار سرمایه به سناریوهای آینده بورس، اشاره کرد و افزود: تحلیل آینده بازار به سه سناریوی محتمل وابسته است. سناریوی خوش‌بینانه این است که با کاهش تنش‌های منطقه‌ای، بهبود مذاکرات سیاسی، تثبیت نرخ ارز و بازگشت بخشی از جریان نقدینگی به بازار سهام، می‌توان انتظار یک رشد میان‌مدت در بازار داشت؛ به‌خصوص اگر سیاستگذار از قیمت‌گذاری دستوری فاصله بگیرد و سودآوری شرکت‌ها را تقویت کند. در این شرایط، نمادهای دلاری، صادرات‌محور و دارای مزیت رقابتی می‌توانند لیدر بازار شوند. سناریوی بدبینانه هم این است که اگر بی‌اعتمادی به سیاستگذار ادامه یابد، نااطمینانی‌ها تشدید شود و ابزارهای موازی همچنان جذاب‌تر بمانند، بازار ممکن است در فاز رکود فرسایشی باقی بماند و شاخص‌ها حتی به سطوح پایین‌تری سقوط کنند. این وضعیت می‌تواند به خروج بیشتر سرمایه‌های خرد منجر شود.

فرصت امروز: یکی از منفی‌ترین عملکردهای بازار سرمایه در هفته نخست مردادماه به ثبت رسید. شاخص‌کل بورس تهران در هفته‌ای که گذشت، با افت سنگین ۵،۴۲ درصدی مواجه شد و تا سطح ۲ میلیون و ۶۸۱ هزار واحد عقب‌نشینی کرد. هم‌زمان شاخص هم‌وزن نیز با کاهش ۴،۱۵ درصدی و ایستادن در تراز ۸۱۲ هزار واحد، مسیر نزولی بازار را تایید کرد. در این هفته به باور برخی تحلیلگران، شایعات مربوط به تعطیلی بازار، بحران کمبود انرژی و پیامدهای آن بر تولید صنایع، فضای نااطمینانی در بازار سرمایه را تشدید کرد؛ به طوری که تقاضا در بازار به شدت تضعیف و عرضه‌ها غالب شد. بررسی آمارها نشان می‌دهد حجم معاملات خرد در این هفته حدود ۲۵ درصد افت کرده است.

تسراز ورود و خروج پول حقیقی نیز در هفته اول مرداد، بیانگر خروج ۵ هزار میلیارد تومانی نقدینگی حقیقی از بازار سرمایه است. به اعتقاد کارشناسان، این وضعیت، هشدار جدی برای سیاستگذاران است که بی‌اعتمادی سرمایه‌گذاران به سطح بی‌سابقه‌ای رسیده و حتی بسته‌های حمایتی نیز نتوانسته شرایط بورس را تغییر دهد. برخی کارشناسان معتقدند بازار سرمایه در کوتاه‌مدت به طور طبیعی تحت‌تاثیر ابهامات اقتصادی و سیاسی، دچار تلاطم شده و منفی خواهد ماند، اما در میان‌مدت و بلندمدت به دلیل فاصله قابل توجه و معنادار سطح ارزندگی، بازدهی مطلوبی نسبت به سایر بازار خواهد داشت.

چرا وضعیت بازار سرمایه عادی نشد؟

«فریدن آقابزرگی»، کارشناس بازار سرمایه درباره اینکه چرا بازار به حالت عادی بازنگشته است، به «خبرآنلاین» توضیح داد: شرایط در تمامی بازارها به همین صورت است، منتها این وضعیت نقدشوندگی برای بورس جلوی چشم است و همه می‌بینند که قرمزپوش یا سبزپوش می‌شود، اما طبق روال طبیعی حرکت می‌کند. دو موضوع مهم در این خصوص وجود دارد؛ یکی، تعطیلی نابجای ۱۲ روزه معاملات در بورس و اوراق بهادار بود، اما موضوع دوم که قابل اهمیت است، این است که وقتی جریان طبیعی بازار یا به سمت مثبت یا به سمت منفی گرایش دارد، هرگونه حمایت یا تقویت عرضه در هر صورتی، مثبت یا منفی، اگر به صورت غیرمترعارف باشد، مسلما تأثیری جز کوتاه‌مدت نخواهد داشت. همان‌طور که دیدیم، از ابتدای شروع تزریق نقدینگی از سوی بانک مرکزی به بازار سرمایه، تعدادی از کارشناسان اعتقاد داشتند و دارند که این‌گونه حرکت‌ها به جز تأثیرات کوتاه‌مدت، نتیجه‌ای ندارد؛ چراکه سرمایه تفکر دارد. وقتی فشار فروش زیاد هست، نمی‌توانیم با تزریق منابع از این جو جلوگیری کنیم؛ همان‌طور که در سال ۱۳۹۹ هم توانست.

به گفته «آقابزرگی»، هیچ‌کجای دنیا منابع مالی را به نیت و با هدف حمایت از بازار سرمایه به طور مستقیم وارد بورس نمی‌کنند یا لاین‌های اعتباری ایجاد می‌شود و یا اینکه نهادهای مالی را تزریق می‌کنند. تنها بورسی در دنیا که دامنه نوسان ایستا و غیرپویا دارد، ایران است. در همه جای دنیا دامنه نوسان پویا دارد. بنابراین بازار سرمایه در کوتاه‌مدت به طور طبیعی تحت‌تاثیر ابهامات اقتصادی و سیاسی، دچار تلاطم می‌شود و منفی است، اما به شخصه اعتقاد دارم که در میان‌مدت و بلندمدت، بازاری که بازدهی پیشرو دارد، به دلیل فاصله قابل توجه و معنادار سطح ارزندگی، فقط بازار سرمایه است؛ یعنی در میان‌مدت به طور قطع بورس از حیث بازدهی پیشروتر خواهد بود.

ریسک‌های ژئوپلیتیکی هنوز از بین نرفته‌اند

«مجید عبدالحمیدی»، دیگر کارشناس بازار سرمایه نیز به «خبرآنلین» گفت: برای پاسخ به این سوال که چرا بازار سرمایه به شرایط عادی بازنگشته و شاخص‌ها در محدوده منفی هستند، باید به چند عامل بنیادین و هم‌زمان اشاره کرد. بازار سرمایه به‌عنوان یک نهاد هوشمند، تنها تابع متغیرهای بنیادی، همانند سودآوری شرکت‌ها یا نرخ ارز نیست، بلکه بیش از هر چیز به «انتظارات آینده»، «ریسک‌های سیستماتیک» و «جریان نقدینگی» حساس است. اکنون هر سه این فاکتورها در وضعیت شکننده‌ای قرار دارند. در صدر اینها، ریسک‌های ژئوپلیتیکی هنوز از بین نرفته‌اند. اگرچه تنش نظامی کاهش یافته، اما سایه سنگین بی‌ثباتی منطقه‌ای، تحریم‌های پایرا و نبود افق روشن برای توافقات بین‌المللی مانند برجام، همچنان احساس نااطمینانی را در فضای اقتصادی کشور بالا نگه داشته است. این سطح از ریسک سیاسی، موجب افزایش نرخ تنزیل ذهنی سرمایه‌گذاران و کاهش میل به ورود پول هوشمند به بازار سرمایه شده است. به گفته وی، با رشد نرخ سود بین‌بانکی، افزایش جذاییت سپرده‌های بانکی، رشد تقاضای سفته‌بازانه در بازارهای طلا و ارز، بخشی از نقدینگی که باید موتور پیشران بازار سرمایه باشد، از این بازار فاصله گرفته است. در عمل، ما با یک جریان خروج پول حقیقی‌ها از بازار بورس و کوچ آن به سمت ابزارهای با ریسک کمتر مواجهیم.

«عبدالحمیدی» با اشاره به اعتماد تضعیف‌شده نسبت به سیاستگذار اقتصادی، ادامه داد: در ماه‌های اخیر، تصمیمات متعدد و ناهماهنگ در حوزه قیمت‌گذاری دستوری، صادرات محصولات، نرخ‌گذاری ارز نیمایی و حتی بحث اخذ مالیات بر عایدی سرمایه، باعث تزلزل اعتماد فعالان به ثبات قوانین و مقررات شده است. در چنین شرایطی، رفتار بازار کاملا محافظه‌کارانه می‌شود.

اراک – فرناز امیدی: مدیر دفتر

مهندسی طرح‌های شرکت منطقه‌ای برق باختر از برق‌دار شدن پست ۶۳ کیلوولت ۸ اراک خبر داد و گفت: با افتتاح این طرح قابلیت اطمینان شبکه توزیع برق در غرب اراک افزایش یافت. منصور عبیدی در خاشیه بازدیدی شرکت‌ها رسانه استان مرکزی از پست ۶۳ کیلوولت هشت اراک، افزود: عملیات اجرایی این طرح از سال ۱۴۰۰ در فضایی به وسعت ۱۰ هزار متر مربع آغاز شد و برای تکمیل آن ۲ هزار و ۴۰۰ میلیارد ریال اعتبار هزینه شده است. مدیر دفتر مهندسی طرح‌های شرکت منطقه‌ای برق باختر ادامه داد: مساحت تحت پوشش شبکه برق این شرکت در استان‌های مرکزی، همدان و لرستان، ۷۷ هزار کیلومتر مربع است که ۲۹ هزار و ۵۰۰ کیلومتر مربع آن در استان مرکزی است. عبیدی اظهار کرد: ظرفیت تولیدی شبکه برق باختر نیز سه هزار و ۳۳۰ مگاوات است که یک‌هزار و ۳۱۰ مگاوات آن در استان مرکزی است و بخش عمده آن مربوط به نیروگاه‌شازنداست.

وی بیان کرد: ظرفیت ترانسفورماتورهای این پست ۶۰ مگاوات آمپر است که قابلیت توسعه تا ۹۰ مگاوات آمپر را در آینده دارد. عبیدی ادامه داد: ظرفیت بست‌های انتقال و فوق توزیع در شرکت برق باختر برای سه استان تحت پوشش مرکزی، همدان و لرستان، ۱۸ هزار و ۲۰۰ مگاوات آمپر است که هشت‌هزار و ۶۰۰ مگاوات آمپر آن در استان مرکزی است. مدیر دفتر مهندسی طرح‌های شرکت منطقه‌ای برق باختر

مدیر دفتر مهندسی طرح‌های شرکت منطقه‌ای برق باختر خبر داد:

پست ۶۳ کیلوولت ۸ اراک برق‌دار شد

درصدی همراه است و هزینه تمام شده آن حدود ۱۰ هزار میلیارد ریال است.عبیدی عنوان کرد: پست ۴۰۰ کیلوولت آمپر در زرنده با ظرفیت ۴۰۰ مگاوات آمپر و پیش بینی اعتبار ۱۰ هزار میلیارد ریال، پست ۶۳ کیلووات صنعتی زاویه با سه هزار و ۵۰۰ میلیارد ریال، افزایش ظرفیت ترانسفورماتور ۳۰ مگاوات آمبری در دللیجان با ۷۰۰ میلیارد ریال، افزایش ظرفیت ۳۰ مگاوات آمبری در پست شهرک صنعتی خمین با ۵۰۰ میلیارد ریال اعتبار، از دیگر طرح‌های در دست اجرا در استان مرکزی است.وی با بیان اینکه، مسئولیت برق رسانی مشترکین زیر هفت مگاوات برعهده شرکت‌های توزیع است، گفت: مسئولیت برق باختر تحویل انرژی الکتریکی از نیروگاه ها به مراکز مصرف، از طریق خطوط و پست های انتقال و فوق توزیع است.

افضاhe کرد: طول خطوط موجود در این شرکت هم ۱۱ هزار و ۵۴۰ کیلومتر مدار است که پنج هزار و ۲۷۰ کیلومتر مدار آن در استان مرکزی است. عبیدی با بیان اینکه، از مجموع ۲۰۴ پست شرکت برق منطقه‌ای باختر، ۸۶ پست در استان مرکزی است، عنوان کرد: این شرکت به ۴۶ مشترک بزرگ در استان‌های همدان، لرستان و مرکزی برق ارایه می‌دهد و قرارداد مستقیم دارد که ۲۰ مشترک از جمله شرکت ایرالکو با مصرف ۴۴۰ مگاوات در استان مرکزی است. وی تصریح کرد: شرکت برق منطقه‌ای باختر تعدادی پروژه نیز در دست اجرا دارد که همه تلاش‌ها برای اتمام آنها تا پایان سال ادامه دارد. مدیر دفتر مهندسی طرح‌های شرکت منطقه‌ای برق باختر ادامه داد: پست ۴۰۰ کیلوولت در خمین با ظرفیت ۴۰۰ مگاوات آمپر یکی از طرح‌ها است که با پیشرفت ۴۷

ملاییت کسپ و گلار

اشتباهات طراحی پرسونای مشتری

یک پرسونا زمانی زنده و کارآمد است که از دل داده های واقعی برون آمده باشد. این داده ها از کجا می آیند؟

• مصاحبه با مشتریان واقعی: با بهترین و حتی بدترین مشتریان تان صحبت کنید. از آنها در مورد اهداف، چالش‌ها و دغدغه‌های شان پرسید. بفهمید چه چیزی آنها را شب‌ها بیدار نگه می‌دارد.

• گفت‌وگو با تیم فروش و پشتیبانی: این افراد در خط مقدم نبرد هستند. آنها هر روز با مشتریان صحبت می‌کنند و داستان‌های ناگفته ارزشمندی در سینه دارند که در هیچ گزارش‌ی پیدا نمی‌شود.

• تحلیل داده های دیجیتال: ابزارهایی مانند گوگل آنالیتیکس به شما نشان می دهند که بازدیدکنندگان وب سایت شما از کجا می آیند. به محتوایی را می خوانند و در کجای مسیر، شما را ترک می کنند.

پرسونایی که براساس این سه منبع ساخته شود، دیگر یک شخصیت خیالی نیست؛ بلکه یک نماینده آماری دقیق از واقعیت است.

خطای دوم: پرسیدن سوالات اشتباه

حتی اگر شما تحقیق هم نکنید، پرسیدن سوالات اشتباه می تواند ناساختی تمرکز می کند: ساف، جنسیت، تحصیلات و شغل. اینم اطلاعات مفید هم هستند، اما کافی نیستند. دانستن اینکه مشتری شما یک مدیر میانی سی و پنج ساله است، به شما نمی گوید که چه چیزی او را انگیزه می دهد یا چه چیزی او را می ترساند.

شما باید به سرعت ویژگی های روان شناختی بروید. شما باید «چرا» رفتاری مانند این را کشف کنید. یک برند تولیدکننده تجهیزات ورزشی مانند نایک را در نظر بگیرید. اگر آنها پسرهای خود را فقط «افراد ورزشکار» یا «۱۸ تا ۴۰ سال» محدود می کردند، هرگز نمی توانستند کمپین الهام بخش «فقط انجامش بده» را خلق کنند. آنها می بینند که چرا عینی مشتریان شان، فقط تناسب اندام نیست. بلکه غلبه بر موانع درونی و رسیدن به بهترین نسخه از خودشان است. بنابراین روش درست طراحی پرسونا را با هم مرور کنیم. به جای اینکه بپرسید «شغل شما چیست؟» بپرسید «بزرگ ترین چالش در شغل شما چیست؟». به جای اینکه بپرسید «از کدام شبکه های اجتماعی استفاده می کنید؟»، بپرسید «برای یادگیری و الهام گرفتن به کجا مراجعه می کنید؟». این تغییر در زاویه دید، در شما را از مشتری، از یک شناخت سطحی به یک همدلی عمیق تبدیل می کند.

الگوی کارآفرینی نتفلیکس: درس‌هایی برای موفقیت تجاری

ار ارائه سرگرمی در هر زمان و هر مکان تعریف می کرد. این تعریف گسترده تر از ماموریت، به آنها اجازه داد تا به راحتی پوست اندازی کنند.

رس دوم: شجاعت بی رحمانه برای نابود کردن خود

تصور کنید شما موفق ترین کسب و کار جهان در زمینه ارسال وی دی یا پیست هستید. این بخش از شرکت شما سودآور، رو به رشد و کاملاً شناخته شده است. در همین حال ایده جدیدی به نام استریمنگ ظهور کرده که کیفیت پایین تر دارد، نیازمند سرمایه‌های هنگفتی است و سودآوری مشخصی ندارد. یک مدیر منطقی چه تصمیمی می گیرد؟ احتمالاً تمام تمرکز خود را روی حفظ و تقویت کسب و کار سودآور فعلی انجام می‌گذارد، اما بهرمان تفلیکس‌باری کاملاً غیرمنطقی و شجاعانه اقدام دادند. آنها با تمام توان روی استریمنگ سرمایه‌گذاری کردند، حتی که می‌دانستند در نهایت کسب و کار پرسود وی دی خوششان را نابود خواهد کرد.

این اصل یعنی خود انتقادی یکی از نادرترین و قدرتمندترین ویژگی‌های یک مدیر کسب و کارهاشان را از بین ببرد، آنچه داند و خوش‌شانسی‌هایش را کنار بدهند. این حرکت در کوتاه مدت باعث سقوط ارزش سهام و خشم بسیاری از مشتریان شد، اما در بلندمدت، بقا و سلطه آنها را بازدارد. این به ما می‌آموزد که خطرناک‌ترین رقیب هر مدیر، همیشه در بیرون از شرکت تان حضور ندارد. گاهی، بزرگ‌ترین تهدید، هم‌مدت شما به قربانی کردن موفقیت امروز، برای ساختن فردایی بزرگ‌تر است.

درس سوم: استفاده از داده به عنوان قطب نما

بسیاری از شرکت ها از داده ها برای نگاه به گذشته استفاده می کنند. آنها گزارش هایی تولید می کنند که نشان می دهد کدام محصولات در ماه گذشته بیشتر فروخته شده اند. این داده ها مانند «اینه» عمل می کنند که گذشته را بازتاب می دهد. نقلیگسما داده ها به عنوان یک «قطب نما» برای پیش بینی و شکل دادن به آینده استفاده می کنند.

مشهورترین مثال این رویکرد، ساخت سریال «خانه پوشالی» بود. در سال ۲۰۱۱ ساخت یک پرهزینه با حضور یک کارگردان بزرگ نظیر دیوید فینچر و یک ستاره سینما مانند کوین اسپسبی یک ریسک بزرگ برای هر شبکه تلویزیونی محسوب می‌شد، اما برای نتفلیکس این کار ریسک محاسبه شده بود.

داده های آنها نشان می داد که بخش بزرگی از کاربران شان فیلم های دیوید فینچ را تا انتها تماشا می کنند، طرفدار فیلم های کوین سپیسکی هستند و نسخه بریتانیایی اصلی این سریال را نیز دوست داشته اند. آنها با ترکیب این سه نقطه داده با اطمینان بالایی پیش

نویسنده: علی آل علی

باید یک صحنه کاملاً آشنا را تصور کنیم. یک تیم بازاریابی پرتوان را یک میز جمع شده اند؛ پس از ساعت ها همفکری، آنها یک شخصیت خیالی خلق می کنند: «مایکل سسی و دو ساله». مایکل در شهر بزرگ زندگی می کند، به یوگا و قهوه های روزی دارد، در یک کسب و کاری توسعه فردی گوش می دهد و آرزو دارد روزی کسب و کار خودش را راه بیندازد. از این لحظه به بعد تمام تصمیمات شرکت اساس سلیقه مایکل گرفته می شود. مقالات وبلاگ برای او نوشته می شود، پست های اینستاگرام برای او طراحی می شود و حتی رنگ بندی اصول جدید با این امید انتخاب می شود که نظر او را جلب کند. اما هنوز مشکل بزرگ وجود دارد: مایکل یک شخصیت واقعی نیست. او یک دست خیالی است که در اتاق کنفرانس متولد شده است.

این فرایند است که به آن ساختن پرسوای مشتری می گویند، یکی از برآمدترین ابزارها در جعبه ابزار بازاریابی مدرن است. این فرایند، پرسوای یک نمای نیمه خفیلی از مشتری ایده آل شماست که اساس داده های واقعی و تحقیقات بازار ساخته شده و به شما کمک می کند تا تصمیمات هوشمندانه تری بگیرید. اما در عمل این فرایند به یک تمرین زمان نویسی تبدیل می شود که نتیجه اش خلق شخصیت هایی مانند مایکل است؛ شخصیت هایی که بیش از آنکه آینده مشتریان واقعی باشند، بازتابی از آرزوها و پیش فرض های خودد بازار بازاریابی هستند.

روشنایی و گرمای خورشید را می‌توان به روش‌های مختلفی در ساختمان‌ها ذخیره کرد. یکی از روش‌ها استفاده از مصالح ساختمانی با ظرفیت گرمایی بالا است. این مصالح می‌توانند به عنوان یک منبع ذخیره انرژی عمل کنند و در طول شب یا در روزهای سردتر، این انرژی را به فضای داخلی بازگردانند. این روش به عنوان «ذخیره انرژی گرمایی» شناخته می‌شود.

مطای اول: طراحی پرسونا براساس حدس و گمان

این بزرگ‌ترین و شایع‌ترین خطا در ساختن پرسونا است. تیم‌ها به کارشان برپون می‌روند و با انسان‌ها واقعی و شایسته‌ای برخورد می‌کنند، به‌جای آنکه با پرسوناها برخورد می‌کنند. تیم‌ها به‌جای آنکه با پرسوناها برخورد می‌کنند، به‌جای آنکه با پرسوناها برخورد می‌کنند.

نویسنده: علی آل علی

در تاریخ پرفراز و نشیب کسب و کار داستان هایی وجود دارد که تنها قوانین بازی، بلکه خود زمین بازی را برای همیشه تغییر داده است. داستان ها حماسه هایی از نبرد رستم و سهراب در عصر مدرن هستند، جایی که یک شرکت کوچک و نوپا با یک ایده به ظاهر ساده، به پرتوئی یک غول صنعتی را به زانو درمی آورد. شاید هیچ داستانی به اندازه نبرد تنفلیکس و بلاک باستر نماد این دگرگونی نباشد.

در اواخر دهه ۹۰ میلادی پلاک باستر با هزاران فروشگاه فیزیکی آمدنی میلیارد دلاری پادشاه بلامناز سرگرمی های خانگی بود. در دوران یک مهندس نرم افزار به نام ریگهستیگر، پس از آنکه مجبور شد ۴۰ دلار جریمه دزدی برای بازگرداندن فیلم «اپولو ۱۳» رازده، با خودش فکر کرد: «باید راه بهتری وجود داشته باشد».

این فکر ساده بذری بود که به یکی از بزرگ‌ترین و بی‌رحم‌ترین ایده‌های قرن بیست و یکم تبدیل شد: اخلاک‌گری دیجیتال. این ایده به معنای استفاده از فناوری برای خلق یک مدل کسب و کار جدید است که محصول یا خدمتی را ارزان‌تر، در دسترس‌تر و راحت‌تر از روش‌های سنتی به مشتریان ارائه می‌دهد و در نهایت بازیگران جدیدی را از میدان به در می‌کند.

د افغانستان تفليکس تنها قسه يک شرکت موفق نيست. مدل تفليکس يک کتاب راهنماي استراتژيک برای تمام رهبراني تبديل شده که دسي خواهند در دنياي پراشوب امروز نه تنها بقا يابند، بلکه آينده را هودمانست بزرزند. اين مقاله بررسي پنج درس حياتي از اين کتاب هودمانست: درس هاي که بسيار فرا تر از دنياي سرگرمي، برای هر نعتي کاربرد دارند.

درس اول: تمرکز بر مشکل، نه راه حل

سازش می کند. اما اولین و مهم‌ترین راز تفلیسکس این بود که آنها بسیاری از بنیانگذاران تجاری سفر خود را با یک راه حل درخشان برای مشکل خود پیدا کردند. آنها به نام «دسترسی سخت و پرهزینه به گرمی‌های خانگی». جریمه‌های دیرکرد، محدودیت در انتخاب برای سفر و رفت و آمد به فروشگاه، همگی بخشی از این مشکل بودند. در سال‌های بعد، آنها اولین راه حل همشوندان برای این مشکل بودند. این طرز فکر به آنها اجازه داد تا در آینده، به راحتی از راه حل اولیه خود دور دل بکنند. وقتی اینترنت پرسرعت فراگیر شد، آنها همچنان بر روی حل همان مشکل تمرکز داشتند و دریافتند که استریمینگ راه حل به مراتب بهتر برای آن است. در مقابل بلاک باستر آفدر عاشق‌های خود، یعنی فروشگاه‌های فیزیکی بود که نتوانست مشکل در حال تغییر مشتریان را ببیند. آنها خود را در کسب و کار مشکل‌دار ندانند، بلکه در حال تغییر تفلیسکس خود را در کسب و

شهرداری

آگهی فراخوان عمومی

نوبت اول

۸ - زمان دریافت اسناد مناقصه در سامانه ستاد زمان انتشار آگهی: ساعت ۱۴۰۴/۰۵/۱۱ روز شنبه مورخ

۹ - زمان اتمام مهلت شرکت در مناقصه در سامانه ستاد: ساعت ۱۵ روز پنجشنبه مورخ ۱۴۰۴/۰۵/۲۰

۱۰ - مهلت ارائه پاکت ضمانت نامه در دبیر خانه شهرداری: تا پایان وقت اداری چهارشنبه مورخ ۱۴۰۴/۰۵/۲۹

۱۱ - زمان بازگشایی و رسیدگی به پیشنهادات در دفتر شهرداری: ساعت ۹ روز شنبه مورخ ۱۴۰۴/۰۶/۰۱

۱۲ - اطلاعات و سایر جزئیات در اسناد مناقصه درج گردیده است.

۱۳ - ضمناً تنها اسناد پاکت های پیشنهاد دارای امضای الکترونیکی مورد پذیرش است و در جلسه بازگشایی اسناد فیزیکی پاکت های (ب) و (ج) و فاقد امضای الکترونیک به هیچ وجه مورد پذیرش نیست.

شهرداری صابشر در نظر دارد به استناد مسوبه شماره ۴۷۲/ش/۶ ش مورخ ۱۴۰۳/۱۱/۲۰ شورای اسلامی شهر نسبت به اجرای پروژه بیمه تکمیلی پرسنل و افراد زیر مجموعه (حدود ۶۵۰ نفر) اعتبار ۱۳۱/۷۶۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال از طریق مناقصه عمومی در سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) اقدام نماید، لذا از متقاضیان واجد شرایط دعوت بعمل می آید برای دریافت اسناد مناقصه به سامانه ستاد به آدرس الکترونیکی www.setadimamir.ir به شرح ذیل مراجعه نمایند.

۱ - شهرداری صابشر در رد یا قبول پیشنهادات معیار است.

۲ - هزینه خرید اسناد ۹/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال می باشد.

۳ - مبلغ سپرده شرکت در مناقصه به نفع شهرداری صابشر ۵ درصد مبلغ اعتبار (منترج در اسناد مناقصه) می باشد.

تذکر: سپرده نفرت اول و دوم مناقصه تا زمان انجام معامله و قرارداد مسترد نخواهد شد.

حسین وائیز - شهردار صابشر

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۴/۰۵/۱۱ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۴/۰۵/۱۸

شرکت آب وفاضلاب
استان آذربایجان شرقی

« آگهی فراخوان عمومی با ارزیابی کیفی (بصورت فشرده و یکپارچه) (نوبت اول) »

شماره ۱۵۹ سال ۱۴۰۴

شناسه آگهی: ۱۹۷۶۳۹۸

شرکت آب وفاضلاب استان آذربایجان شرقی در نظر دارد عملیات مربوط به مناقصات مندرج در جدول ذیل را به روش مناقصه عمومی همزمان با ارزیابی کیفی (بصورت فشرده و یکپارچه) و از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس www.setad-iran.ir برگزار نمایند/لذا به پیمانکاران دارای گواهینامه صلاحیت برای دریافت اسناد با مشخصات ذیل دعوت می نماید:

شماره فراخوان	شماره فراخوان سامانه ستاد ایران	موضوع مناقصه	مبلغ برآورد اولیه (ریال)	مدت اجرای کار	دستگاه نظارت	محل اعتبار	رشته و گروه پیمانکار	مبلغ تضمین شرکت در فرآیند (ارجاع کار/ریال)
۱۵۹	به شماره ۲۰۴۰۱۳۲۰۰۰۱۹ مورخ ۱۴۰۴/۵/۸	عملیات اجرایی باقیمانده خط انتقال و ایستگاه پمپاژ فاضلاب مسکن ملی پنب مربوط به روستای چلقای پنب	۳۰۹.۱۳۶.۰۳۸.۸۲۸	۱۵	مدیر دفتر بهره برداری و توسعه شبکه آوری و خطوط انتقال فاضلاب	عمرانی	آب	۱۵.۴۵۶.۸۰۱۹۴۱

کارفرما: شرکت آب وفاضلاب استان آذربایجان شرقی

لازم به ذکر است که هزینه آگهی مناقصه بهعده برنده مناقصه می باشد . آدرس سایت اینترنت: www.abfazaarbaijan.ir

مهلت دریافت اسناد: تا ساعت ۱۹ مورخه ۱۴۰۴/۵/۱۶

مهلت ارسال پاسخ به اسناد و ارسال پیشنهادات: تا ساعت ۸ صبح مورخه ۱۴۰۴/۶/۱۶

زمان بازگشایی پیشنهادات: ساعت ۱۰ صبح مورخه ۱۴۰۴/۶/۱۶

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۴/۰۵/۱۱ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۴/۰۵/۱۲

شرکت آب وفاضلاب استان آذربایجان شرقی

اخبار

نماینده سازمان امور اداری و استخدامی کشور در استان:

بیش از ۱۰ هزار و ۱۷۰ نفر در آزمون استخدامی وزارت آموزش و پرورش در استان یزد ثبت نام کرده‌اند

یزد – سید محمد جواد عرفان فر: جلال عرب خردمند نماینده سازمان امور اداری و استخدامی کشور در استان با اشاره به برگزاری آزمون استخدامی وزارت آموزش و پرورش طی روزهای نهم و دهم مردادماه در سراسر کشور گفت: از استان یزد بیش از ۱۰ هزار و ۱۷۰ نفر در این آزمون ثبت نام کرده‌اند. به گزارش دریافتی از معاونت توسعه مدیریت و منابع انسانی سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی یزد، عرب خردمند با بیان اینکه آزمون استخدامی آموزش و پرورش روزهای پنجشنبه و جمعه نهم و دهم مرداد ماه سال جاری همزمان با سراسر کشور در ۱۱ حوزه امتحانی در استان یزد نیز برگزار می شود، اظهار داشت: این آزمون ویژه مشاغل آموزگاری، دبیری، هنرآموز، مراقب سلامت، مربی امور تربیتی و مشاور واحدهای آموزشی است. نماینده سازمان امور اداری و استخدامی کشور در استان یزد افزود: آزمون استخدامی وزارت آموزش و پرورش در حوزه های شهرستان‌های ابرکوه، اردکان، میبد، بافق، مهریز، تفت، مروست، اشکذر و دانشگاه علم و هنر در یزد برگزار خواهد شد. به گفته عرب خردمند، بیش از ۱۰ هزار و ۱۷۰ نفر در استان یزد برای شرکت در آزمون استخدامی وزارت آموزش و پرورش ثبت نام کرده‌اند که از این تعداد حدود ۸۷ درصد آنان را بانوان و ۱۳درصد دیگر را آقایان شامل می‌شوند. معاون توسعه مدیریت و منابع انسانی سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان بیان داشت: این آزمون زیر نظر سازمان امور اداری و استخدامی و توسط سازمان جهاد دانشگاهی برگزار خواهد شد و در استان‌ها نظارت بر آزمون استخدامی وزارت آموزش و پرورش از سوی سازمان مدیریت و برنامه ریزی خواهد بود. عرب خردمند خاطر نشان کرد: آزمون استخدامی آموزش و پرورش به منظور تامین نیروی انسانی مورد نیاز استان از طریق ایجاد فرصت برابر و با رعایت معیارهای صلاحیت و مراتب شایستگی مرتبط با احراز علمی جهت استخدام به صورت پیمانی برگزار می‌شود.

در ۴ ماهه امسال محقق شد:

تولید بیش از ۴ میلیارد کیلووات ساعت انرژی الکتریکی در نیروگاه شهید رجایی

قزوین – خبرنگار فرصت امروز: بیش از ۴ میلیارد کیلووات ساعت انرژی الکتریکی خالص در ۴ ماهه امسال از سوی واحدهای سیزده گانه نیروگاه شهید رجایی، تولید و به شبکه سراسری تحویل شد. به گزارش روابط عمومی شرکت مدیریت تولید برق شهید رجایی، حمید کاتبی سرپرست معاونت مهندسی و برنامه ریزی این شرکت گفت: در ۴ ماهه سال جاری، ۴ میلیارد و ۸۳ میلیون و ۲۲ هزار کیلو وات ساعت انرژی الکتریکی خالص در واحدهای سیزده گانه نیروگاه، تولید و به شبکه سراسری تحویل شده است. وی تصریح کرد: از این میزان انرژی، ۲ میلیارد و ۶۰ میلیون و ۵۶۶ هزار کیلووات ساعت انرژی در واحدهای نیروگاه سیکل ترکیبی و ۲ میلیارد و ۲۲ میلیون و ۴۶۷ هزار کیلووات ساعت انرژی در واحدهای نیروگاه بخار تولید شده است. کاتبی افزود:معاونت مهندسی و برنامه ریزی نیروگاه، هرساله با پایان فصل گرما و در پی آن، کاهش تقاضای مصرف برق در کشور، اقدام به تدوین برنامه تعمیرات واحدهای سیزده گانه می نماید. سرپرست معاونت مهندسی و برنامه ریزی بیان داشت: برنامه های تعمیرات واحدها که برای کسب آمادگی تولید برق پایدار در طول سال، به ویژه فصل برمصرف تابستان عملیاتی می شود، از ابتدای مهر هرسال، آغاز و تا پایان اردیبهشت سال بعد از آن ادامه می یابد. نیروگاه شهید رجایی با دارا بودن ۱۳ واحد بخاری و سیکل ترکیبی، از آمادگی بالا برای تولید برق پایدار و مطمئن در بیک تابستان امسال برخوردار است.

بررسی آخرین وضعیت پروژه های اجرایی در جلسه کنترل پروژه گاز گلستان

گرجان – خبرنگار فرصت امروز: با هماهنگی واحد برنامه ریزی گاز گلستان جلسه کنترل پروژه باحضور اعضاء هیئت مدیره و تنی چند از رؤسا و مسئولین واحدهای ستادی در خصوص آخرین وضعیت پروژه های اجرایی گازرسانی سطح استان و برنامه افتتاحیه و کلنگ زنی هفته دولت برگزار گردیدبه گزارش روابط عمومی ، درابتداء قاسم نجاریان رئیس واحد برنامه ریزی و دبیر جلسه با تسلیت ایام محرم و صفر،براهمیت جایگاه آمار درسیاستگذاری و تصمیم گیری سازمان تاکید نمودندوی درادامه گزارشی ازروضعیت تحقق اهداف کمی شرکت در سال جاری و همچنین روند اجرایی پروژه های گازرسانی به سطح و برنامه افتتاحیه و کلنگ زنی هفته دولت ارائه نمود.دراین جلسه همچنین اعضای هیئت مدیره گازگلستان بر اهمیت پایش و کنترل پروژه ها به منظور تحقق اهداف تعیین شده شرکت اشاره نمودند و وضعیت گازرسانی به مناطق باقیمانده استان را تشریح کردند.درادامه جلسه نیز وضعیت پیشرفت فیزیکی و برنامه ای پروژه های اجرایی به تفکیک مورد بحث و بررسی قرار گرفته و تصمیمات لازم در راستای رفع موانع و مشکلات موجود و تسریع در اجرای عملیات اتخاذ گردید.

اجاره نشینی بیش از ۶۸۰۰ خانوار تحت پوشش کمیته امداد در آذربایجان غربی

ارومیه – خبرنگار فرصت امروز: مدیر کل کمیته امداد آذربایجان غربی گفت: در حال حاضر بیش از ۶ هزار و ۸۰۰ خانوار تحت پوشش کمیته امداد استان در وضعیت استیجاری سکونت دارند. مدیر کل کمیته امداد آذربایجان غربی با اشاره به مددجویان امداد فاقد مسکن در استان گفت: در حال حاضر ۶ هزار و ۸۴۱ خانوار فاقد مسکن و مستاجردند که از این تعداد ۴ هزار و ۷۲۵ خانوار، زن سرپرست هستند و فاقد مسکن می باشند. رضا مهرافروز به اولویت بندی ارائه خدمات مسکن توسط کمیته امداد نیز اشاره کرد و گفت: اولویت احداث و یا خرید مسکن با خانواده‌های فوت سرپرست و زنان سرپرست خانوار (زیر ۴۰ سال)، خانواده سالمند و بیماری سرپرست و با بعد خانواری ۲ و به بالا می باشد. مهرافروز با اعلام اینکه در هر حال اولویت بندی خانواده‌ها مطابق با بخشنامه‌ها و دستورالعمل‌های حوزه حمایت و سلامت کمیته امداد امام خمینی (ره) انجام می‌شود افزود: این نهاد حمایتی بسته‌های تشویقی برای مددجویان به منظور بازگشت به روستاها نیز در نظر گرفته است که شامل اجرای طرح‌های متنوع احداث و خرید در قالب تقاهم نامه‌های مشترک، همکاری با سایر سازمان‌ها و ارگان‌ها با تخصیص تسهیلات بانک‌های قرض الحسنه و منابع بلاعوض امداد و کمک خیرین و همچنین اعطای تسهیلات اشتغال از محل وام‌های قرض الحسنه بانکی می‌شود. مهرافروز در ادامه در رابطه با برنامه کلی کمیته امداد امام خمینی (ره) در خصوص مددجویان فاقد مسکن نیز گفت: اولویت امداد برای مددجویان فاقد زمین و مسکن، رایزنی و شناسایی ظرفیت‌های موجود سایر سازمان‌ها و ارگان‌ها عم از بنیاد مسکن، راه و شهرسازی و... یویژه در مناطق محروم و حاشیه شهرها و شهرهای زیر ۲۵ هزار نفر جمعیت برای مددجویان و ترغیب و تشویق مددجویان فاقد مسکن برای شرکت در تقاهم نامه‌های جاری این حوزه جهت ساخت مسکن مقاوم می‌باشد. وی با اشاره به حال حاضر مبلغ مساعدت بلاعوض برای هر واحد مسکن روستایی و شهری زیر ۲۵ هزار نفر یک میلیارد و ۵۰۰ میلیون ریال است که از محل تسهیلات بانکی ۴ میلیارد ریال نیز به ازاء هر واحد از طریق تسهیلات بانکی خارج از امداد مساعدت می‌شود اظهار کرد: با برنامه‌ها و تقاهم نامه‌های جاری در دست اقدام در صورت تحقق کامل اعتبارات و تسهیلات بانکی طرح‌های مسکن، امید است انشاءالله تعداد ۱۵۰ واحد مسکن‌وی تا پایان سال احداث و تحویل مددجویان می‌شود. مدیر کل کمیته امداد استان با بیان اینکه این نهاد طی سال‌های گذشته اکثریت نیازها را در حوزه مسکن روستایی رفع کرده و حال لازم است در شهرها نیز این نیازها به روش‌های مختلف حل شود. مهرافروز افزود: تامین زمین در مناطق روستایی اطراف شهر و با ایجاد امکان بهره مندی از مساکن ملی با تقبل بارانه وام‌های پرداختی از سوی دولت با اولویت‌های زنان سرپرست خانوار زیر ۴۰ سال می باشد که طبق برآوردهای صورت گرفته تعداد آنها در استان یک هزار و ۳۲۶ خانواده بوده که تقسیم کشوری آن هم حداکثر ۶۰ هزار خانوار را شامل خواهد شد، بلاشک تامین این سویه برای دولت امکان پذیر خواهد بود.

تاکید فرماندار چابپاره بر توانمند سازی مددجویان کمیته امداد

ارومیه – خبرنگار فرصت امروز: فرماندار چابپاره گفت: شاخص سنجش و ارزیابی عملکرد کمیته امداد، توانمند سازی جمعیت هدف هست. مدیر کل کمیته امداد امام خمینی (ره) استان با فرماندار شهرستان چابپاره در دفتر فرماندار دیدار و گفت‌وگو کرد.در این دیدار، سعید شکورزاده فرماندار شهرستان چابپاره ضمن تقدیر از حضور مداوم و موثر مدیر کل کمیته امداد حضرت امام خمینی (ره) استان در شهرستان چابپاره در سخنانی اظهار داشت: جهت گیری انقلاب اسلامی و امام راحل (ره) توجه به افشار محروم و آسیب پذیر جامعه بوده تا با توانمندسازی اقتصادی و اجتماعی این بخش از جامعه، بستر خودبپاوری، خودکفایی و عزت خواهی و سرپلندی در جامعه فراهم شود. وی با بیان اینکه شاخص سنجش و ارزیابی عملکرد کمیته امداد، توانمند سازی جمعیت هدف هست افزود: احداث مسکن محرومین و اعطای تسهیلات اشتغالزایی توسط کمیته امداد با قوت در شهرستان چابپاره پیگیری شود و انتظار داریم که در این حوزه‌ها توجه ویژه‌ای به شهرستان چابپاره وجود داشته باشد. وی ضمن قدردانی از تلاش‌های خالصانه‌ای رئیس و کارکنان این نهاد در شهرستان، اقدامات صورت گرفته در زمینه‌های گوناگون را بسیار خوب ارزیابی کرد و امیدواریم تا رسیدن به وضعیت مطلوب که همان خودکفایی و پیشرفت محرومین و مستضعفین جامعه است این روند با شتاب بیشتری ادامه یابد.

مدیر کل کمیته امداد امام خمینی (ره) استان نیز خدمات رسائی به محرومین و نیازمندان و تلاش برای توانمند کردن آنان را از مهمترین برنامه‌های کمیته امداد استان دانست و در زمینه کمک به ساخت مسکن جهت مددجویان شهری و روستایی فاقد مسکن شهرستان را در صورت تامین زمین و پیگیری و واگذاری زمین به مددجویان قول مساعد داد.

یزد – خبرنگار فرصت امروز: وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در چرخشی بی‌سابقه، مأموریت‌های خود را با پیوست‌های برنامه‌ای به مدیران استانی واگذار کرد. در این میان، یزد به‌عنوان استانی با موقعیت خاص فرهنگی – صنعتی، به میدان آزمون «عدالت فرهنگی»، «مردمی‌سازی مدیریت هنری» و «کارست فناوری» بدل شده است. در یکی از مهم‌ترین تحولات مدیریتی فرهنگی کشور، حجت‌الاسلام عباس دانشی به‌عنوان مدیر کل جدید فرهنگ و ارشاد اسلامی استان یزد معرفی شد؛ مراسمی که نه صرفاً آیین معارفه، بلکه رونمایی از فاز جدید سیاست‌گذاری فرهنگی کشور در سطح استان‌ها بود. مهدی محمدی، معاون حقوقی، امور مجلس و استان‌های وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی که از سوی وزیر ارشاد مأموریت یافته اجرای سیاست‌های کلان فرهنگی را به استانداران فرهنگی کشور ابلاغ کند، در این آیین اعلام کرد: «برای نخستین‌بار در تاریخ وزارت ارشاد، تمام مدیران استان‌ها از بنده داخلی وزارتخانه و با پیوست برنامه‌ای ۱۱ بندی منصوب شده‌اند.» این ۱۱ برنامه، به گفته محمدی، شاکله «معماری نوین حکمرانی فرهنگی» را تشکیل می‌دهد؛ از مردمی‌سازی و واگذاری مأموریت‌ها به بخش خصوصی تا رونق اقتصاد فرهنگ و صادرات محصولات فرهنگی، ایجاد معاونت فضای مجازی و شناسایی نخیشان گمنام محلی.

در این معادله جدید، یزد به‌عنوان یک استان خاص و متراکم از تضادهای توسعه‌ای، جایگاه ویژه‌ای دارد. از یک‌سو دارالعباده، حسینیه ایران و نماد زیست مسالمت‌آمیز ادیان است؛ و از سوی دیگر، به عنوان استانی در گیر با سرعت صنعتی‌شدن و مهاجرت فرهنگی، با خرده‌فرهنگ‌های نوظهور و تغییر سبک زیست اجتماعی مواجه است. محمدی هشدار داد که اگر شورای فرهنگ عمومی در یزد منفعل عمل کند، تهدیدهای فرهنگی ناشی از صنعتی‌شدن، به بحران اجتماعی بدل

مدیر کل صنعت، معدن و تجارت مرکزی خبر داد:

استخراج ۳۵ نوع ماده معدنی در معادن استان مرکزی

جودکی اظهار کرد: از مجموع معادن دارای پروانه استان مرکزی، ۳۷۳ معدن فعال و ۳۱۹ معدن غیر فعال هستند. وی گفت: تاکنون در حوزه معدن این استان، ۱۱۸ فقره پروانه اکتشاف و ۴۵ فقره گواهی کشف صادر شده است.

مدیرکل صنعت، معدن و تجارت استان مرکزی افزود: ۳۵ نوع ماده معدنی در معادن این استان در حال استخراج است که بیشترین تعداد مربوط به معادن تراورتن به میزان ۱۰۹ فقره و سنگ لاشه با ۱۱۶ فقره است.

جودکی خاطرنشان کرد: استان مرکزی دارای حدود ۷۰۰ معدن است که بیشترین تعداد معادن به ترتیب در شهرستان‌های محلات، ساوه و زرندیه است.

سفر دبیر شورای عالی مناطق آزاد کشور به منطقه آزاد ارس

برای صنایع و مناطق پیرامونی، از جمله برنامه‌های سفر دبیر شورای عالی مناطق آزاد به منطقه آزاد ارس است.

همچنین، بهره‌برداری از نیروگاه هفت مگاواتی گوزل طبیعت ارس از دیگر برنامه‌های این سفر محسوب می‌شود. این نیروگاه با مشارکت بخش خصوصی و با تمرکز بر بهره‌گیری از انرژی‌های تجدیدپذیر راه‌اندازی شده و به‌عنوان بخشی از برنامه توسعه انرژی پاک در مناطق آزاد شناخته می‌شود. بازدید از پروژه‌های عمرانی در حال اجرا و بررسی روند پیشرفت آن‌ها و نشست با معاونین و مدیران و فعالین اقتصادی منطقه از دیگر برنامه‌های دکتر مسرور در این سفر است.

مدیر کل ورزش و جوانان گیلان :

ایجاد فضاهای ورزشی در روستاها موجب کاهش معضلات و آسیب های اجتماعی است

بیشترین معضلات اجتماعی برای نوجوانان و جوانان را شاهد بودیم. آرمان با در خواست از استاندار گیلان عنوان کرد: در صورت صلاحدید استاندار محترم، پیشنهاد می کنم مصوبه‌ای تصویب شود که دهیاران محترم در حوزه فراهم نمودن حداقل امکانات ورزشی با اداره کل ورزش و جوانان همکاری نمایند، ضمن اینکه این اداره کل آمادگی تجهیز خانه‌های روستایی در تمامی روستاها را دارد. اکثر دهیاران تعامل بسیار خوبی در این زمینه با ما دارند، اما برخی از دهیاران حتی حداقل همکاری را نیز با اداره کل ندارند. وی گفت: از استاندار محترم به جهت نگاه ویژه به حوزه ورزش و جوانان و پروژه‌های این بخش کمال تشکر و قدردانی را دارم.

شد و بالعکس در مناطقی که چنین امکاناتی وجود نداشت،

نخستین دفتر خدمات هوشمند مناطق آزاد در ارس افتتاح شد

اولین گردشگر خارجی کارت مناطق آزاد ایران را دریافت کرد

سازمان منطقه آزاد ارس، این طرح که هفته گذشته با حضور رئیس‌جمهور و وزیر امور اقتصادی و دارایی و با هدف تسهیل خدمات مالی برای گردشگران و سرمایه‌گذاران خارجی و نیز توسعه زیرساخت‌های هوشمند مالی بر اساس ضوابط بانک مرکزی در مناطق آزاد کشور رونمایی شده بود، در منطقه آزاد ارس آغاز به کار کرد.

دکتر رضا مسرور، دبیر شورای‌عالی مناطق آزاد، در حاشیه این مراسم اظهار داشت: «این اقدام گامی عملی در راستای جذب گردشگر خارجی، توسعه تعاملات بین‌المللی و افزایش جذابیت مناطق آزاد برای سرمایه‌گذاران خارجی است. به‌زودی این طرح را در سایر مناطق آزاد نیز اجرا خواهیم کرد.»

شرکت‌های حمل و نقل در طول مدت طرح اربعین خبر داد و خواستار پابندی تمامی متولیان به این تصمیم شد. مدیرکل راهداری و حمل و نقل جاده‌ای استان مرکزی گفت: پیش‌فروش بلیت‌های سفرهای اربعین از ۲۵ تیرماه سال جاری آغاز شده و کارشناسان این اداره کل موظف شدند با حضور فعال در پایانه‌های مسافربری و دفاتر شرکت‌ها، پاسخگوی سوالات و نیازهای زائران باشند. از دیگر موضوعات مطرح‌شده در این نشست می‌توان به بررسی اعتراضات صنفی در مورد نرخ بلیت‌ها، پیگیری مشکلات مربوط به عوارض شهرداری و همچنین رفع نواقص کارت‌های هوشمند کم‌کارکرد اشاره کرد.

روح‌الله محسن‌زاده، مدیرکل راهداری و حمل و نقل جاده‌ای استان مرکزی در این نشست بر ضرورت هماهنگی و همکاری تمامی دستگاه‌های مرتبط برای خدمت‌رسانی بهتر به زائران تأکید کرد و گفت: هدف ما ایجاد بستری ایمن و منظم برای جابجایی زائران و عاشقان ابعادالله(ع) است.

وی همچنین از ممنوعیت ارائه خدمات سرویس‌های درستی توسط

نویسنده: سجاد رحیمی مدیسه

نویسنده و مشاور حوزه مدیریت

در طول بیش از دو دهه گذشته، از سال ۱۳۸۱ تاکنون، صنعت برق ایران با یک چالش اساسی مواجه بوده است: کمبود سرمایه‌گذاری برای نوسازی و نگهداری زیرساخت‌ها. برآوردها نشان می‌دهد که تنها برای اورهال و حفظ تجهیزات موجود، بیش از ۱۰۰ میلیارد دلار سرمایه نیاز بود، اما این بودجه هرگز به‌طور کامل تأمین نشد. امروز در سال ۱۴۰۴، نتیجه این غفلت را به وضوح می‌بینیم: شبکه‌ای فرسوده، قطعی‌های مکرر برق و صنایعی که با اختلال جدی در تولید روبه‌رو هستند، اما چرا چنین شد؟ این وضعیت چه پیامدهایی برای کشور دارد؟ و آیا می‌توان آن را تنها به تحریم‌ها یا کمبود بودجه تقلیل داد یا باید به دنبال ریشه‌های عمیق‌تری در ساختار مدیریتی و فرهنگ سازمانی حاکم بر نهادهای دولتی و شبه‌دولتی گشت؟

سوءمدیریت و برنامه‌ریزی کوتاه‌نگرانه

یکی از اصلی‌ترین دلایل این بحران، نبود نگاه بلندمدت در مدیریت منابع انرژی است. در بسیاری از سازمان‌های ایران، به‌ویژه آنهایی که زیرمجموعه دولت یا نهادهای عمومی هستند، تصمیم‌گیری‌ها براساس منافع کوتاه‌مدت صورت می‌گیرد، نه استراتژی‌های پایدار. مدیران اغلب ترجیح می‌دهند به جای سرمایه‌گذاری در پروژه‌های زیرساختی که نتایج آنها سال‌ها بعد مشخص می‌شود، به اقداماتی با بازده سریع‌تر بپردازند. این نگاه، باعث شده که پیشگیری قربانی درمان شود؛ یعنی به جای نگهداری پیشگیرانه از تجهیزات، سالانه هزینه‌های گزافی صرف تعمیرات اضطراری و پاسخ به بحران‌های مقطعی شود.

کمبود شایسته‌سالاری و مدیریت غیر تخصصی مسئله دیگر، حاکم بودن روابط بر ضوابط در انتصاب برخی مدیران صنعت برق و دیگر بخش‌های حیاتی کشور است. در بسیاری از موارد، مدیران نه براساس تخصص و تجربه، بلکه براساس وابستگی‌های سیاسی یا جناحی انتخاب می‌شوند. این موضوع منجر به تصمیم‌گیری‌های نادرست، مقاومت در برابر نوآوری و عدم استفاده از ظرفیت‌های علمی و فنی داخلی می‌شود. برای مثال، تأخیر در به کارگیری فناوری‌های جدید تولید و توزیع برق یا عدم برنامه‌ریزی برای تنوع بخشیدن به سبد انرژی (مانند توسعه انرژی‌های تجدیدپذیر) از نتایج همین مدیریت غیرحرفه‌ای است.

اگرچه تحریم‌های بین‌المللی بدون شک دسترسی ایران به فناوری‌های پیشرفته و منابع مالی جهانی را محدود کرده است، اما نباید همه مشکلات را به تحریم‌ها نسبت داد. کشورهای دیگری نیز تحت تحریم بوده‌اند، اما با مدیریت کارآمد، بخشی از چالش‌ها را کاهش داده‌اند. مسئله اینجاست که در ایران، تحریم‌ها گاهی بهانه‌ای برای توجیه ناکارآمدی سیستم‌های داخلی شده‌اند؛ در حالی که با برنامه‌ریزی بهتر، می‌شد از منابع داخلی، مشارکت بخش خصوصی و همکاری با متخصصان بومی برای بهینه‌سازی شبکه برق استفاده کرد.

پیامدهای بحران برق برای اقتصاد و جامعه این وضعیت، تبعات گسترده‌ای در پی داشته است. صنایع فلج شده‌اند: بسیاری از کارخانه‌ها، به‌ویژه صنایع انرژی‌بر مانند فولاد و پتروشیمی، با کاهش تولید و افزایش هزینه‌ها مواجه شده‌اند. این موضوع نه تنها اشتغال را تحت تأثیر قرار داده، بلکه صادرات و درآمد ملی را نیز کاهش داده است.

کیفیت زندگی مردم تنزل یافته: قطعی‌های مکرر برق در روزهای گرم تابستان یا سرمای زمستان، زندگی روزمره را دشوار کرده و نارضایتی عمومی را افزایش داده است. رشد اقتصادی کند شده: بدون انرژی پایدار، هیچ برنامه توسعه‌ای به‌درستی اجرا نمی‌شود. سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی نیز تمایلی به فعالیت در محیطی بی‌ثبات ندارند. آلودگی محیط زیست افزایش یافته: استفاده گسترده از ژنراتورهای دیزلی، آلودگی هوا را تشدید کرده و سلامت عمومی را تهدید می‌کند.

راه‌حل‌های پیش‌رو: آیا امیدی به تغییر هست؟

برای برون‌رفت از این بحران، نیاز به تحول در مدیریت

و نهادهای تصمیم‌گیر است. برخی از موارد قابل توجه در ادامه تشریح می‌گردد:

۱. بازنگری در شیوه‌های مدیریتی: انتصاب مدیران براساس شایستگی و تجربه، نه روابط سیاسی. یکی از ریشه‌های اصلی بحران کنونی صنعت برق ایران، مسئله مدیریت غیرتخصصی و انتصاب‌های مبتنی بر روابط سیاسی و جناحی است. در بسیاری از سازمان‌های دولتی و نهادهای عمومی، معیارهای انتخاب مدیران نه توانمندی‌های فنی و تجربه اجرایی، بلکه وفاداری به جریان‌های خاص یا ارتباطات شخصی است. این رویه باعث شده است که در طول سال‌ها، مدیرانی در رأس صنعت برق قرار بگیرند که فاقد دانش کافی در زمینه انرژی، مهندسی شبکه یا برنامه‌ریزی بلندمدت هستند. نتیجه این شده که تصمیم‌گیری‌های کلان نه براساس مطالعات کارشناسی، بلکه برمبنای ملاحظات سیاسی یا سلیقه‌های فردی صورت می‌گیرد. پیامدهای مدیریت غیرشایسته‌محور در صنعت برق کاملاً مشهود است؛ برای مثال، تأخیر در به‌روزرسانی فناوری‌ها، عدم توجه به هشدارهای کارشناسان درباره فرسودگی شبکه و تخصیص نادرست بودجه به پروژه‌های نمایشی به جای سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌های حیاتی، همگی از نتایج این نگاه غیرحرفه‌ای هستند. وقتی مدیران یک صنعت پیچیده و حیاتی مانند برق، نه براساس شایستگی، بلکه براساس معیارهای غیرتخصصی انتخاب شوند، طبیعی است که نه می‌توانند برنامه‌ریزی درستی برای آینده داشته باشند، نه قادر به پیش‌بینی بحران‌های آتی هستند و نه انگیزه‌ای برای بهبود عملکرد سازمان تحت مدیریت خود می‌بینند. در مقابل، مدیریت شایسته‌محور بر این اصل استوار است که تصمیم‌گیران باید دارای تخصص مرتبط، سابقه اجرایی اثبات‌شده و توانایی تحلیل علمی مسائل باشند. در کشورهای پیشرفته، مدیران صنایع استراتژیک مانند انرژی معمولاً از میان متخصصان با سابقه در بخش‌های فنی و اقتصادی انتخاب می‌شوند، نه براساس روابط شخصی یا وابستگی‌های حزبی. این رویکرد باعث می‌شود که پیش‌بینی دقیق‌تری از نیازهای آینده صورت گیرد، از فساد اداری کاسته شود، و منابع کشور به شکل بهینه‌تری تخصیص یابد.

راه‌حل چیست؟ برای تغییر این روند، باید چارچوب‌های شفاف و قانون‌مند برای گزینش مدیران تعریف شود. تشکیل کمیته‌های تخصصی متشکل از نمایندگان دانشگاه‌ها، انجمن‌های مهندسی و بخش خصوصی برای ارزیابی صلاحیت مدیران می‌تواند یک گام مؤثر باشد. همچنین، استفاده از سیستم‌های ارزیابی عملکرد مبتنی بر شاخص‌های عینی به جای تصمیم‌گیری‌های سلیقه‌ای، می‌تواند تضمین کند که مدیران نه براساس روابط، بلکه براساس کارآمدی و نتایج عملی انتخاب یا جایگزین شوند.

نتیجه آنکه تا زمانی که فرهنگ شایسته‌سالاری جایگزین مناسبات سیاسی در انتصاب مدیران نشود، احتمال تکرار بحران‌هایی مانند کم‌بود برق یا فروپاشی زیرساخت‌ها همچنان وجود خواهد داشت. صنعت برق، به‌ویژه در کشوری که هم‌زمان با رشد جمعیت و توسعه صنعتی روبه‌رو است، نیازمند مدیرانی است که بتوانند براساس دانش و تجربه تصمیم بگیرند، نه براساس فشارهای جناحی یا ملاحظات زودگذر. این تغییر اگرچه دشوار است، اما تنها راه نجات صنعت برق از چرخه معیوب سوءمدیریت و بحران‌های مکرر است.

۲. افزایش مشارکت بخش خصوصی: واگذاری بخشی از مدیریت شبکه برق به شرکت‌های خصوصی برای بهبود بهره‌وری و تضمین خرید از ایشان و سودآوری توسط دولت و کل حاکمیت

یکی از راهکارهای اساسی برای برون‌رفت از بحران کنونی صنعت برق، افزایش نقش بخش خصوصی در مدیریت و بهره‌برداری از شبکه توزیع و تولید برق است. تجربه جهانی نشان داده است که در بسیاری از کشورها، واگذاری بخشی از مسئولیت‌های مدیریت شبکه به شرکت‌های خصوصی ضمن افزایش بهره‌وری و کاهش هزینه‌ها، کیفیت خدمات را نیز ارتقا داده است. در ایران اما هنوز سهم بخش خصوصی در این صنعت استراتژیک بسیار محدود است و مدیریت متمرکز دولتی بر اکثر جنبه‌های آن حاکم می‌باشد. این در حالی است که مدل

مشارکت عمومی–خصوصی می‌تواند با حفظ مالکیت و نظارت دولت، عملیات اجرایی و مدیریت روزمره را به دست بازیگران خصوصی بسپارد.

مزیت اصلی این رویکرد در انعطاف‌پذیری بیشتر، کاهش بوروکراسی اداری و افزایش رقابت برای ارتقای کیفیت خدمات نهفته است. شرکت‌های خصوصی به دلیل ماهیت رقابتی خود و ضرورت بقا در بازار، انگیزه بیشتری برای بهینه‌سازی مصرف انرژی، کاهش تلفات شبکه و ارائه خدمات مطلوب به مشترکان دارند. از سوی دیگر، این شرکت‌ها معمولاً دسترسی بهتری به فناوری‌های روز و روش‌های مدیریت نوین داشته و می‌توانند با سرمایه‌گذاری‌های هدفمند، بخشی از مشکلات زیرساختی را مرتفع سازند. البته موفقیت این مدل مستلزم تعریف دقیق قرارداده‌ا و تضمین خرید تولید توسط دولت است تا ریسک سرمایه‌گذاری برای بخش خصوصی کاهش یابد.

برای اجرای موفق این طرح، دولت باید چارچوب‌های قانونی شفاف و باثباتی ایجاد کند که هم منافع ملی را تأمین نماید و هم برای سرمایه‌گذاران خصوصی جذاب باشد. این شامل تعرفه‌گذاری عادلانه، تضمین خرید برق تولیدی، ایجاد سازوکار حل اختلاف و جلوگیری از تغییر قوانین به صورت یک‌جانبه می‌شود. تجربه نشان داده که در مواردی که دولت به عنوان خریدار تضمین‌کننده عمل می‌کند، میزان ریسک سرمایه‌گذاری کاهش یافته و انگیزه بخش خصوصی برای ورود به پروژه‌های بزرگ افزایش می‌یابد. همچنین می‌توان با طراحی مکانیسم‌های تشویقی مانند معافیت‌های مالیاتی موقت یا تسهیلات بانکی ویژه، موجبات جذب بیشتر سرمایه‌گذاران را فراهم آورد.

با این حال، نباید از چالش‌های این مسیر غافل شد. فقدان سنت قوی مشارکت عمومی–خصوصی در ایران، نبود نهادهای نظارتی مستقل و خطر انحصارگری در بخش خصوصی از جمله موانع پیش‌رو هستند. برای غلبه بر این مشکلات، لازم است نهادهای حرفه‌ای نظارتی تشکیل شوند که هم از حقوق مصرف‌کنندگان حمایت کنند و هم از سوءاستفاده‌های احتمالی شرکت‌های خصوصی جلوگیری نمایند. همچنین شفافیت در فرآیند واگذاری و عادلانه بودن شرایط رقابت بین بازیگران مختلف ضروری است تا به جای ایجاد انحصارهای جدید، فضای رقابتی سالم شکل بگیرد.

در نهایت، افزایش مشارکت بخش خصوصی در صنعت برق نه به معنای کنار گذاشتن کامل دولت، بلکه به معنای تقسیم بهینه مسئولیت‌ها براساس تخصص هر بخش است. در این مدل، دولت می‌تواند بر سیاست‌گذاری کلان، تنظیم مقررات و نظارت عالیه متمرکز شود، در حالی که اجرا و بهره‌برداری به بخش خصوصی کارآمد سپرده می‌شود. این تغییر ساختار اگر به درستی طراحی و اجرا شود، می‌تواند ضمن کاهش فشار مالی بر بودجه عمومی، بهبود قابل توجهی در کیفیت خدمات برق رسانی ایجاد کند و صنعت برق ایران را از چرخه معیوب فعلی نجات دهد. البته موفقیت این طرح مستلزم اراده سیاسی قوی، همراهی نهادهای قانونگذار و مشارکت فعال جامعه تخصصی انرژی کشور است تا بتوان به الگویی بومی و کارآمد برای مشارکت عمومی–خصوصی در این صنعت حیاتی دست یافت.

۳. سرمایه‌گذاری در انرژی‌های تجدیدپذیر: کاهش وابستگی به نیروگاه‌های فرسوده با توسعه انرژی خورشیدی و بادی

توسعه انرژی‌های تجدیدپذیر به ویژه خورشیدی و بادی، امروزه نه یک انتخاب که ضرورتی اجتناب‌ناپذیر برای صنعت برق ایران محسوب می‌شود. این تحول اما صرفاً با نصب پنل‌ها و توربین‌ها محقق نمی‌شود، بلکه مستلزم بازنگری اساسی در مدیریت سرمایه انسانی، بهینه‌سازی منابع و ایجاد اکوسیستمی خلاق است. ایران با برخورداری از بیش از ۳۰۰ روز آفتابی در سال و ظرفیت‌های بادی قابل توجه، از جمله کشورهایی است که می‌تواند با اتکا به این منابع، هم‌زمان سه چالش فرسودگی نیروگاه‌ها، آلودگی محیط زیستی و هدررفت انرژی را حل کند، اما موفقیت در این مسیر نیازمند مدیریتی هوشمندانه است که بتواند بین ظرفیت‌های فنی، منابع انسانی و نوآوری‌های سازمانی پیوندی استراتژیک ایجاد کند.

در بُعد مدیریت سرمایه انسانی، توسعه انرژی‌های تجدیدپذیر مستلزم تربیت نسل جدیدی از متخصصان است که هم بر فناوری‌های روز مسلط باشند و هم توانایی تطبیق آنها با شرایط بومی ایران را داشته باشند. اینجاست که نقش دانشگاه‌ها، مراکز تحقیقاتی و برنامه‌های آموزشی مهارت‌محور پررنگ می‌شود. برای مثال، ایجاد دوره‌های تخصصی در زمینه مدیریت نیروگاه‌های خورشیدی، نگهداری هوشمند تجهیزات بادی و تحلیل داده‌های انرژی می‌تواند شکاف مهارتی موجود را پر کند. از سوی دیگر، جذب و نگهداشت این نیروهای متخصص مستلزم طراحی نظام انگیزشی مناسب است که هم مزایای مالی رقابتی و هم امکان رشد حرفه‌ای را فراهم آورد. تجربه جهانی نشان داده است که شرکت‌های پیش‌رو در حوزه انرژی‌های پاک، به‌جای ساختارهای سلسله‌مراتبی سنتی، به سازمان‌های یادگیرنده و پروژه‌محور تبدیل شده‌اند که در آنها خلاقیت فردی و کار تیمی توان‌ان ارزشمند شمرده می‌شود.

از منظر مدیریت منابع، چالش اصلی بهینه‌سازی سرمایه‌گذاری‌هاست. برخلاف نیروگاه‌های حرارتی که نیازمند سرمایه کلان اولیه هستند، نیروگاه‌های تجدیدپذیر امکان توسعه تدریجی و ماژولار را فراهم می‌کنند. این ویژگی به مدیران اجازه می‌دهد تا با الگوی چابک مدیریت منابع عمل کنند؛ یعنی به‌جای تمرکز بر پروژه‌های عظیم متمرکز، مجموعه‌ای از واحدهای کوچک‌مقیاس را در نقاط مختلف کشور راه‌اندازی نمایند که هم‌زمان با کاهش تلفات انتقال، امنیت شبکه را نیز افزایش می‌دهد. در این زمینه، مدل‌های ترکیبی مانند استفاده همزمان از پنل‌های خورشیدی روی پشت‌بام‌ها و نیروگاه‌های متمرکز می‌تواند توازنی بهینه بین منابع و نیازها ایجاد کند. نکته کلیدی در اینجا مدیریت یکپارچه منابع پراننده است که نیازمند سیستم‌های هوشمند مانیتورینگ و توزیع است تا بتواند نوسانات تولید را به‌خوبی مدیریت کند.

بُعد سوم این تحول، مدیریت خلاقیت و بهره‌وری است. صنعت انرژی‌های تجدیدپذیر ذاتاً پویا و نوآورانه است و نمی‌توان با روش‌های مدیریت سنتی آن را به‌پیش برد. برای نمونه، استارت‌آپ‌های فعال در حوزه ذخیره‌سازی انرژی، سیستم‌های هوشمند کنترل مصرف و فناوری‌های افزایش راندمان پنل‌ها نیازمند فضایی هستند که در آن خطاهای خلاقانه بخشی از فرآیند یادگیری محسوب شود. اینجاست که مفاهیمی مانند کارآفرینی سازمانی و مدیریت چابک به کمک می‌آیند. شرکت‌های پیش‌رو در این عرصه به‌جای بوروکراسی‌های دست‌وپایگیر، به تیم‌های خودگردان مجهز شده‌اند که می‌توانند به سرعت به تغییرات فناوری و نیازهای بازار واکنش نشان دهند. در سطح کلان نیز همکاری سه‌جانبه بین دولت، بخش خصوصی و مراکز علمی می‌تواند اکوسیستمی پویا ایجاد کند که در آن ایده‌های نو به سرعت به محصول و خدمت تبدیل شوند.

نکته پایانی اینکه توسعه انرژی‌های تجدیدپذیر در ایران تنها با خرید تجهیزات خارجی محقق نمی‌شود، بلکه نیازمند توسعه توانمندی‌های داخلی در طراحی، ساخت و نگهداری این سیستم‌هاست. این امر مستلزم مدیریت دانش هوشمندانه‌ای است که بتواند فناوری‌های وارداتی را بومی‌سازی کند و هم‌زمان، فضایی برای ظهور نوآوری‌های داخلی فراهم آورد. در این مسیر، ترکیب تخصص فنی، مدیریت منابع انسانی خلاق و سیستم‌های بهره‌ور می‌تواند صنعت برق ایران را از وضعیت کنونی که بیش‌تر شبیه مدیریت بحران است به مرحله پیش‌دستی استراتژیک ارتقا دهد. تحقق این چشم‌انداز هرچند دشوار اما با برنامه‌ریزی هوشمندانه و عزمی ملی دست‌یافتنی است.

۴. آموزش و به کارگیری نیروهای متخصص: استفاده از ظرفیت دانشگاه‌ها و مهندسان داخلی برای نوسازی فناوری‌های انرژی.

صنعت انرژی کشور در آستانه تحولی بنیادین قرار دارد که موفقیت آن در گرو به‌کارگیری اثربخش نیروهای متخصص داخلی است. دانشگاه‌ها و مراکز علمی ایران به‌عنوان خاستگاه اصلی تربیت این نیروها، می‌توانند با بازنگری در نظام آموزشی، نسلی از مهندسان و مدیران انرژی را پرورش دهند که هم از دانش روز

جهانی بهره می‌برند و هم با شرایط بومی کشور آشنا هستند. در این مسیر، ایجاد پیوندی استراتژیک بین صنعت و دانشگاه از طریق طراحی دوره‌های کارآموزی تخصصی، پروژه‌های مشترک تحقیقاتی و بازنگری در سرفصل‌های درسی ضروری به نظر می‌رسد. این ارتباط دوسویه موجب می‌شود هم نیازهای واقعی صنعت در محتوای آموزشی منعکس شود و هم دانشجویان از نزدیک با چالش‌های عملیاتی این حوزه آشنا گردند. مدیریت سرمایه انسانی در این بخش نیازمند نگاهی فراتر از جذب صرف نیروی متخصص است. ایجاد نظام انگیزشی جامع که شامل مزایای مالی رقابتی، امکان رشد شغلی و محیط کار پویا باشد، می‌تواند از مهاجرت نخبگان انرژی به سایر کشورها جلوگیری کند. در این زمینه، شرکت‌های فعال در حوزه انرژی باید به سمت ساختارهای سازمانی چابک حرکت کنند که در آنها فضای کافی برای بروز خلاقیت‌های فردی و کار تیمی وجود داشته باشد. تشکیل تیم‌های پروژه‌محور میان‌رشته‌ای متشکل از مهندسان برق، مکانیک، مواد و متخصصان علوم مدیریت می‌تواند به خلق راهکارهای نوآورانه برای چالش‌های پیچیده صنعت انرژی بینجامد.

به‌کارگیری بهینه منابع انسانی مستلزم بازتعریف فرایندهای مدیریت دانش در سازمان‌های انرژی است. ایجاد بانک‌های تخصصی دانش، نظام مستندسازی تجربیات و سیستم‌های انتقال دانش بین نسل‌های مختلف کارشناسان می‌تواند از اتلاف منابع ارزشمند انسانی جلوگیری کند. در این راستا، طراحی برنامه‌های آموزشی مستمر و کارگاه‌های تخصصی که به‌روزرسانی دانش فنی نیروها را تضمین می‌کند، از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. هم‌زمان، ایجاد مراکز تحقیق و توسعه در دل صنعت انرژی که به صورت پیوسته در حال تولید دانش و فناوری‌های جدید باشند، می‌تواند ایران را از وضعیت مصرف‌کننده صرف فناوری‌های انرژی خارج سازد.

نوآوری و بهره‌وری در این حوزه نیازمند تغییر نگرش از مدیریت دستوری به سمت رهبری تحول‌آفرین است. مدیران صنعت انرژی باید فضایی ایجاد کنند که در آن ایده‌های جدید مورد استقبال قرار گیرند و شکست‌های کنترل‌شده به عنوان بخشی از فرآیند یادگیری پذیرفته شوند. تشکیل شتاب‌دهنده‌های تخصصی انرژی و حمایت از استارت‌آپ‌های فusal در این حوزه می‌تواند بستری برای بروز خلاقیت‌های جمعی فراهم آورد. در سطح کلان، ایجاد شبکه‌ای از متخصصان انرژی که امکان تبادل دانش و تجربه بین بخش‌های مختلف صنعت را فراهم کند، می‌تواند به ارتقای بهره‌وری کلی سیستم بینجامد.

تحقق این چشم‌انداز مستلزم هماهنگی بین نهادهای سیاستگذار، مراکز آموزشی و صنعت انرژی است. طراحی نقشه راه جامع توسعه نیروی انسانی متخصص که نیازهای آینده صنعت انرژی را پیش‌بینی کند، می‌تواند از موازی‌کاری‌ها و اتلاف منابع جلوگیری نماید. در این مسیر، توجه هم‌زمان به ابعاد فنی و مدیریتی تحولات انرژی، کلید موفقیت در نوسازی فناوری‌های این صنعت حیاتی خواهد بود. با سرمایه‌گذاری هوشمندانه بر روی نیروی انسانی متخصص و ایجاد محیطی پویا برای رشد و نوآوری، ایران می‌تواند به جایگاه شایسته‌ای در صنعت انرژی منطقه و جهان دست یابد.

جمع‌بندی: یک بحران قابل پیش‌گیری که تبدیل به فاجعه شد.

آنچه امروز در صنعت برق ایران می‌بینیم، نتیجه‌ای اجتناب‌ناپذیر از مدیریت نادرست، برنامه‌ریزی کوتاه‌بینانه و کم‌توجهی به شایسته‌سالاری است. اگرچه عوامل خارجی مانند تحریم‌ها تأثیرگذار بوده‌اند، اما راهکارهای داخلی بسیاری وجود داشت که با اجرای به‌موقع آنها می‌شد از این وضعیت جلوگیری کرد. اکنون نیز اگر عزمی جدی برای تغییر ساختارهای فرسوده مدیریتی وجود داشته باشد، می‌توان امیدوار بود که این بحران به‌تدریج مهار شود، اما هرچه زمان بیشتری بگذرد، هزینه‌های جبران آن نیز سنگین‌تر خواهد شد. آیا عزمی برای دیده شدن مشکلات با نگاه کارشناسی و اقدام عملی برای رفع آنها هست؟ برای آنان که باید بدانند.

برندگان و بازندگان توافق تجاری آمریکا و اروپا

که در زمینه تولید داروهای دانش‌بنیان فعالیت دارند، از تعرفه‌ها معاف هستند
نکته کلیدی اینکه معافیت چنین شرکت هوایی از تعرفه تا حد زیادی شکننده است؛ چراکه چنین معافیت‌هایی مشروط به سرمایه‌گذاری کلان اتحادیه اروپا در ایالات متحده است؛ مسئله‌ای که سیاستمداران اروپایی را حساسی شاکر کرده است.
در این میان دولت بریتانیا یکی از برنده‌های اصلی جنگ تعرفه‌ای محسوب می‌شود؛ چراکه به دلیل خروج از اتحادیه اروپا در قالب برگزیت، حالا فرصت مذاکره سریع‌تر و بدون قید و بندهای مربوط به اتحادیه اروپا با آمریکا را دارد. همین امر سطح تعرفه‌ای این کشور را به ۱۰ درصد رسانده است؛ مسئله‌ای که در بلندمدت برگ برنده مهمی برای بریتانیا در رقابت با کشورهای اروپایی خواهد بود.

چشم‌انداز اقتصاد جهانی

ایالات متحده سیاست تعرفه‌ای خود را نه تنها در اروپا، بلکه شرق آسیا و حتی قاره آمریکا توسعه داده است. با این حساب وضعیت تعرفه‌ای در بلندمدت جای خود در سیاست‌های اقتصادی ایالات آمریکا را باز خواهد کرد. این مسئله‌ای است که سیاست‌گذاران در کشورهای مختلف باید بدان عادت کنند. نکته کلیدی در این میان توان دیپلماتیک کشورهای مختلف برای کاهش سطح تعرفه‌ها و برخورداری از معافیت در صنایع مختلف است. با این حساب اقتصاد جهانی در سال‌های آینده به طور اجتناب‌ناپذیری بدل به اقتصاد سیاسی خواهد شد. جایی که تلاش‌های اقتصاد در کنار تلاش‌های سیاسی و دیپلماتیک جواب خواهد داد.

ایران و بحران مدیریت انرژی

^[1] یکی از ریشه‌های اصلی بحران کنونی صنعت برق ایران، مسئله مدیریت غیرتخصصی و انتصاب‌های مبتنی بر روابط سیاسی و جناحی است